

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
4/0.05.07.2010

Palatul Parlamentului

*Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40,
România*

Telefon: (+40-21) 313 25 31

Fax: (+40-21) 312 54 80

Internet : <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1701A/2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. **8802** / **01-07-2010**

SG / w / cw

Domnului
MIRCEA DAN GEOANĂ
Președintele Senatului

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. **1-2/13**
Data **01 VII. 2010**

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată, în condițiile art.146 lit.a) din Constituție, cu privire la dispozițiile Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 6 iulie 2010, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 7 iulie 2010.

Vă asigurăm, Domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE
Augustin I. GRIȘAN

nos. 1701 A / 2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 8779 / 30-06-2010

Parlamentul României
Senat

Secretar General

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV 2967
Data 30.06.2010

Domnului

AUGUSTIN ZEGREAN
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și depusă la Senat în ziua de 30 iunie 2010.

SECRETAR GENERAL

Ion Moraru

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

S E N A T

București, 30.06.2010

Grupul parlamentar al Partidului Național Liberal

C ă t r e

Secretariatul general al Senatului

Domnului Ion MORARU

Domnule Secretar General,

În temeiul prevederilor art.146 lit. a) din Constituție și în baza art.27 alin.(2) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm **Sesizarea** Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea unei prevederi din **Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar**, votată în ședința comună din data de 29 iunie 2010.

Lider grup PNL

Puiu HAȘOTTI

SENATUL ROMÂNIEI
GRUPUL P.N.L.
Nr. înreg. XIV / 138 / 30.06.10

Parlamentul României

Senat

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV 2966
Data 07.06.2010

Către: Secretariatul general al Senatului

În atenția domnului Secretar General **Ion Moraru**

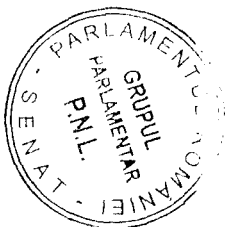
Domnule Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție, și în baza art. 15, alin (4) și art. 27, alin (2) din Legea 47/1992 (modificată prin Legea nr. 232/2004) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm *Sesizarea* Curții Constituționale cu privire la neconstitutionalitatea unor prevederi ale *Legii privind unele masuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar*, pentru care Guvernul și-a angajat răspundea în fața Senatului și a Camerei Deputaților în ședință comună în data de 07.06.2010.

Lider Grup PNL

Puiu Hașotti

30 iunie 2010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

DOMNULUI

PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

Stimate domnule Președinte,

În temeiul art.146 lit. a) din Constituția României, al art.11 lit. a) raportat la art.15 alin.2 din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, senatorii înscriși pe lista anexată formulează prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a art.1 alin(1) din Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar , votată în ședința comună din data de 29.06.2010.

Prezenta **Sesizare** evidențiază un viciu de procedură, în sensul în care termenul de a sesiza Curtea Constituțională în conformitate cu prevederile art.146 lit. a) din Constituție **a fost încălcat**, prin promulgarea de către Președintele României, în data de 29.06.2010,

doar la câteva ore de la votarea Legii în ședința comună a celor două Camere în aceeași zi.

Prin promulgare, într-un interval foarte scurt, a fost încălcat termenul imperativ de 48 ore prevăzut în Regulamentul Camerei Deputaților, la art.133, prin care **deputații și/sau senatorii au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională**, cu privire la neconstituționalitatea unor prevederi ale legii.

Situația de fapt

În ședința comună a Camerelor reunite ale Parlamentului din data de 29 iunie 2010, a fost votată Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările **obligatorii** impuse prin Decizia 872 din 25 iunie 2010 a Curții Constituționale.

Față de această situație, noi, senatorii semnatori ai prezentei Sesizări, ne-am aflat în imposibilitatea de a aduce îmbunătățiri acestei Legi, prin eliminarea și altor prevederi considerate, în opinia noastră, ca neconstituționale, ceea ce ne-a determinat să solicităm Curții Constituționale să constate neconstituționalitatea prevederii art.1 alin(1) din Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar în raport cu prevederile art.41 alin(5) din Constituția României, în sensul încălcării flagrante a „**caracterului obligatoriu al convențiilor colective de muncă**”, ce sunt „**garantate**” constituțional.

Faptul că Guvernul, prin prevederile de la art.1 alin(1) din Lege, solicită reducerea salariului brut lunar cu 25 la sută, fără a avea calitatea de parte decizională în nici un contract de muncă individual, **Guvernul este un terț absolut.**

Respectiva poziționare a Guvernului, emitent al Legii prin asumarea răspunderii, ca **terț absolut**, este demonstrată de realitatea, **de jure și de facto**, a părților contractului individual de muncă, respectiv, angajat și angajator.

Neregăsirea nici unei prevederi în Legea menționată, din care să reiasă anularea contractului colectiv de muncă, în parte sau în totalitate, dovedește stabilitatea valabilității contractului colectiv de muncă, în prezent și în viitor.

Prevederile art.53 din Constituție nu țin loc de act legislativ de modificare a contractului colectiv de muncă în Legea supusă discuției.

Pe cale de consecință, cât timp contractul colectiv de muncă nu este modificat și în baza acestuia au fost semnate contracte individuale de muncă:

Prevederile art.1 alin.(1) din Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, sunt, în opinia noastră, neconstituționale.

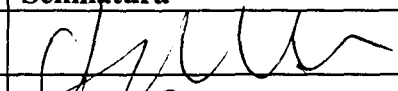
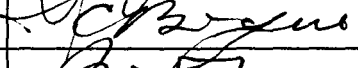
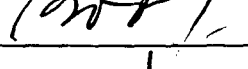
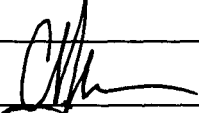
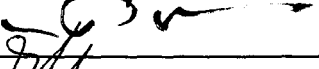

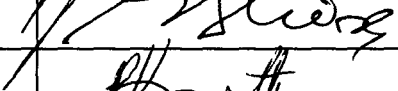

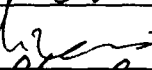

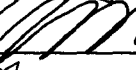
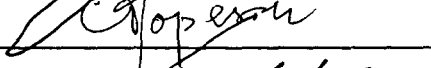

Nimeni nu poate invoca o ilegalitate pentru a masca incompetența, în sensul că: Guvernul aduce ca argument criza mondială, care ar fi determinat dispariția fondurilor bugetare alocate prin Legea Bugetului de Stat pe 2010.

Dacă România este într-adevăr un stat de drept, în acest caz toate puterile din stat ar avea obligația de a respecta prevederile Constituției de la art.1 alin(5) prin care se cere ca : „**Respectarea Constituției, a supremației sale (....) este obligatorie**”.

In drept, vă sesizăm pentru a constata că s-au încălcat prevederile art.146 alin. litera (a) și, respectiv, ale art.41 alin(5) din Constituția României.

Ca urmare, față de cele învederate, vă rugăm să constatați că art.1 alin(1) din Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar este **neconstituțional**.

Tabel cu semnături în vederea sesizării Curții Constituționale cu privire la
neconstituționalitatea unor dispoziții din
Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar

Nr. crt.	Nume și prenume	Semnătura
1.	Antonescu Crin George Laurențiu	
2.	Bîgiu Cristinel <i>Marian</i>	
3.	Boitan Minerva	
4.	Cibu Sever Constantin	
5.	David Cristian	
6.	Diaconu Mircea	
7.	Frâncu Emilian	
8.	Ghișe Ioan	
9.	Hașotti Puiu	
10.	Ichim Paul	
11.	Luca Raymond	
12.	Meleşcanu Teodor Viorel	
13.	Mustătea Vasile	
14.	Nicoară Marius	
15.	Nicoară Romeo	
16.	Oprea Mario Ovidiu	
17.	Pașca Liviu Titus	
18.	Popa Cornel	
19.	Robu Nicolae	
20.	Ruşanu Dan Radu	
21.	Topescu Cristian	
22.	Vosganian Varujan	

Tabel cu semnături în vederea sesizării Curții Constituționale cu privire la
neconstituționalitatea unor dispoziții din
Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar

Nr. crt.	Nume și prenume	Semnătura
23	IAȘA OLGUȚA VASILESCU	
24	MITREA MILOȘ	
25	POP G. GEORGHE	
26	PRUNEA NICOLAE	
27	LAZAR SORIN - C.T.N.	
28	MOGA NICOLAE	
29	Colotian Titus	
30	SARBU IULIE	
31	Constantinescu T.	
32	Mardare Radu - Petru PSD	
33	BĂLAN GEORGHE PAVEL PSD	
34	Echeroșu Andreia PSD	
35	MANG IOAN PSD	
36	MARIAN VALER PSD	
37	MAEA PETRE P.S.D. + P.C.	
38	SILISTRU BOINA PSD	
39	ROȘARU ION P.S.D.	
40	BEACURENCU TRĂCU PSD + PC	
41	Hazare Alexandra PSD + PC	

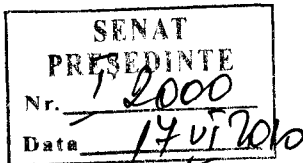
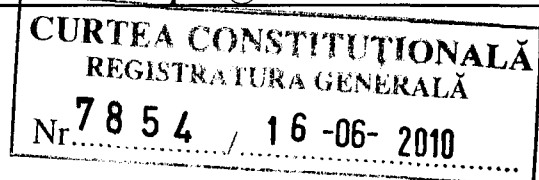

410 17.06.2010

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1532A/2010

Domnului MIRCEA DAN GEOANĂ
PREȘEDINTELE SENATULUI

SG
Permis de vedere

410/2010
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de către Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 23 iunie 2010, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 24 iunie 2010.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE,

Ion Predescu

Dec. 1532 A/
2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
7798 / 15-06-2010
Nr. /

ROMÂNIA
Înalta Curte de Casație și Justiție
Cabinetul Președintelui

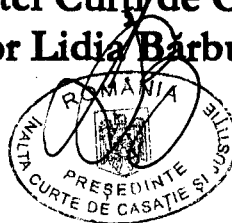
Nr. 101 / 15.06.2010

Stimate domnule președinte

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale vă înaintez alăturat Hotărârea nr. 3 din 15 iunie 2010 a adunării generale a judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Cu deosebită considerație,

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție
Judecător Lidia Bărbulescu

Domnului Judecător Ion Predescu
Președintele Curții Constituționale

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIILE UNITE

Hotărârea nr. 3

Ședința din 15 iunie 2010

Sub președinția,

Doamnei judecător Lidia Bărbulescu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. c din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, s-a întrunit pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, a Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, lege care până la momentul întrunirii Secțiilor Unite nu a fost comunicată oficial de către Parlament.

Sesizarea este legitimată constituțional de dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și de către prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, care prevăd dreptul Înaltei Curți de Casație și Justiție de a sesiza Curtea Constituțională pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Din totalul de 113 judecători în funcție, au fost prezenți 86.

În urma discuțiilor ce au avut loc, deliberând, Secțiile Unite au hotărât să fie sesizată Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea *Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar* în raport cu prevederile art. 41, art. 47 alin. (2) și art. 53 din Constituția României, art. 20 din

Constituția României cu referire la dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 124 alin. (3) din Constituția României, pentru următoarele considerente:

I. Constituția României consacră, în art. 41, dreptul la muncă, iar în art. 47 alin. (2), dreptul la pensie, ca drepturi fundamentale, a căror exercitare nu poate fi restrânsă în afara cadrului constituțional. În același art. 47 alin. (2) din Legea fundamentală, sunt consacrate, tot ca drepturi fundamentale a căror exercitare nu poate fi restrânsă în afara cadrului constituțional, dreptul la ajutor de șomaj și dreptul la măsuri de asistență socială.

Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar are, în realitate, ca obiect de reglementare o serie de restrângeri ale exercițiului drepturilor prevăzute în dispozițiile constituționale ale art. 41 și art. 47 alin. (2). Astfel, legea menționată impune o restrângere a exercițiului dreptului la muncă, determinată de restrângerea exercițiului dreptului la salariu – componentă a dreptului la muncă – prin diminuarea cuantumului salariilor cu 25% (art. 1); o restrângere a exercitării dreptului la ajutor de șomaj determinată de diminuarea cuantumului indemnizației de șomaj cu 15% (art. 5); o restrângere a exercițiului dreptului la pensie determinată de diminuarea cuantumului pensiilor cu 15% (art. 9) și inaplicabilitatea dispozițiilor legale privind pensia anticipată și pensia anticipată parțială (art. 11), precum și o restrângere a exercițiului dreptului la măsuri de asistență socială, concretizată, între altele, în neacordarea ajutoarelor sau a indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere ori trecere în rezervă (art. 10) sau diminuarea cu 15% a cuantumului indemnizațiilor acordate în temeiul art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cu modificările și completările ulterioare (art. 13).

Dispozițiile art. 53 din Constituția României, care reglementează „restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți”, prevăd în alin. (1) că „exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.”

Alin. (2) al aceluiași articol stipulează că „restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie

proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Jurisprudența Curții Constituționale privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, reflectată în recenta Decizie nr. 1414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, stabilește cu claritate condițiile în care restrângerea exercițiului unui drept sau al unei libertăți are legitimitate constituțională. În considerentele Deciziei nr. 1414 din 4 noiembrie 2009 – considerente general obligatorii, care se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept, în conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale – instanța de contencios constituțional a subliniat faptul că „de esența legitimității constituționale a restrângerii exercițiului unui drept sau al unei libertăți este caracterul excepțional și temporar al acesteia. Într-o societate democratică, regula este cea a exercitării neîngrădite a drepturilor și libertăților fundamentale, restrângerea fiind prevăzută ca excepție, dacă nu există o altă soluție pentru a salvagarda valori ale statului care sunt puse în pericol. Este sarcina statului să găsească soluții pentru contracararea efectelor crizei economice, printr-o politică economică și socială adecvată. Diminuarea veniturilor personalului din autoritățile și instituțiile publice nu poate constitui, pe termen lung, o măsură proporțională cu situația invocată de inițiatorul proiectului de lege. Dimpotrivă, eventuala intervenție legislativă în sensul prelungirii acestei măsuri poate determina efecte contrarii celor vizate, în sensul tulburării bunei funcționări a instituțiilor și autorităților publice.”

Restrângerea exercițiului drepturilor prevăzute în art. 41 și art. 47 alin. (2) din Constituția României, impusă prin Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, nu se situează sub auspiciile art. 53 din Constituția României.

1. Sub un prim aspect, nici caracterul excepțional al restrângerii exercițiului dreptului la muncă, al componentei acestuia constând în dreptul la salariu, nici caracterul excepțional al restrângerii exercițiului dreptului la pensie, la ajutor de șomaj și la măsuri de asistență socială – care să confere legitimitatea constituțională a restrângerii exercițiului acestor drepturi – nu poate fi susținut, în condițiile în care restrângerea exercițiului unor drepturi prevăzută prin Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar constituie o a doua măsură de restrângere a exercițiului unor drepturi adoptată într-un interval de aproximativ 6 luni. Astfel, prin *Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului*

de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, invocându-se aceeași situație de criză economică, exercițiul dreptului la muncă a fost restrâns cu caracter temporar, în conformitate cu dispozițiile art. 10 din legea menționată.

Tot astfel, în Expunerea de motive a Legii nr. 329/2009, inițiatorul a invocat aceleași dispoziții ale art. 53 din Constituția României pentru a restrânge exercițiul dreptului la muncă.

Or, restrângerea sistematică, repetată, a exercițiului unor drepturi, care tinde să devină o regulă în conduita autorității publice care adoptă această măsură, iar nu o excepție, se situează în afara cadrului constituțional pe care îl trasează chiar dispozițiile art. 53 și jurisprudența Curții Constituționale privitoare la aceste dispoziții, pierzându-și legitimitatea constituțională.

2. Sub un al doilea aspect, nici caracterul temporar al restrângerii exercițiului dreptului la muncă, al componentei acestuia constând în dreptul la salariu, nici caracterul temporar al restrângerii exercițiului dreptului la pensie, la ajutor de șomaj și la măsuri de asistență socială nu rezultă fără echivoc din dispozițiile art. 17 al Legii privind stabilirea unor măsuri necesare în vedere restabilirii echilibrului bugetar. Astfel, în timp ce alin. (1) al articolului menționat prevede că restrângerea exercițiului dreptului la salariu și a exercițiului dreptului la pensie, precum și a exercițiului drepturilor la ajutor de șomaj și la măsuri de asistență socială – restrângeri determinate de diminuarea cuantumului salariilor și al pensiilor, de inaplicabilitatea dispozițiilor legale privind pensia anticipată și pensia anticipată parțială, de diminuarea cuantumului indemnizației de șomaj, precum și de neacordarea sau de diminuarea altor măsuri de asistență socială – se aplică până la 31 decembrie 2010, alin. (2) al aceluiași articol stabilește că „începând cu 1 ianuarie 2011 se vor aplica politici sociale și de personal care să asigure încadrarea în nivelul cheltuielilor bugetare rezultate ca urmare a aplicării măsurilor de reducere a acestora adoptate în cursul anului 2010, în condițiile Legii-cadru nr. 330/2009, precum și cu respectarea prevederilor bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011.”

Așadar, dispozițiile alin. (2) al art. 17 nu numai că nu consfințesc caracterul temporar al restrângerii exercițiului dreptului la salariu și a exercițiului dreptului la pensie, a exercițiului dreptului la ajutor de șomaj și a exercițiului dreptului la măsuri de asistență socială, ci permit desprinderea concluziei că restrângerea exercițiului tuturor acestor drepturi va continua și după data de 1 ianuarie 2011,

transformându-se dintr-o restrângere cu caracter temporar într-o restrângere cu caracter permanent, care își pierde legitimitatea constituțională.

În același timp, restrângerea exercițiului dreptului la salariu și a exercițiului dreptului la pensie, a exercițiului dreptului la ajutor de șomaj și a exercițiului dreptului la măsuri de asistență socială, după data de 1 ianuarie 2011, permanentă sau pe termen lung, își pierde caracterul de măsură proporțională cu situația invocată de inițiatorul proiectului de lege, așa cum rezultă din considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 1414 din 4 noiembrie 2009, ele fiind prevăzute în realitate sub condiție suspensivă, interzisă de același art. 53 din Constituția României.

În acest context, subliniem și faptul că formularea echivocă a dispozițiilor alin. (2) al art. 17 încalcă cerințele previzibilității și accesibilității legii – cerințe consacrate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – și nu permite destinatarilor acestor dispoziții să cunoască modul în care vor beneficia, după data de 1 ianuarie 2011, de drepturi fundamentale, cum sunt dreptul la salariu, dreptul la pensie, dreptul la ajutor de șomaj și dreptul la măsuri de asistență socială. Încălcarea cerințelor menționate rezultă pregnant din partea finală a art. 17 alin. (2), care condiționează exercitarea tuturor acestor drepturi după data de 1 ianuarie 2011 de respectarea prevederilor a două legi viitoare, și anume legea bugetului de stat pentru anul 2011 și legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011.

3. Sub un al treilea aspect, diminuarea cu 25% a cuantumului salariilor și diminuarea cu 15% a cuantumului pensiilor, a cuantumului indemnizației de șomaj și a cuantumului altor ajutoare sau indemnizații care intră în sfera măsurilor de asistență socială pun în discuție caracterul rezonabil și proporțional al restrângerii exercițiului drepturilor prevăzute în art. 41 și art. 47 alin. (2) din Constituția României, caracter de care depinde compatibilitatea restrângerii exercițiului unor drepturi cu Legea fundamentală, în conformitate cu Decizia Curții Constituționale nr. 1414 din 4 noiembrie 2009. În considerentele deciziei invocate, instanța de contencios constituțional a luat în considerare caracterul rezonabil și proporțional al diminuării cheltuielilor de personal, în medie cu 15,5%, aplicabilă exclusiv în perioada octombrie-decembrie 2009, pentru a stabili compatibilitatea restrângerii exercițiului dreptului la muncă impusă prin Legea nr. 329/2009 cu Constituția României.

Or, diminuarea salariilor cu 25%, ca măsură consecutivă unei diminuări temporare a salariilor cu 15,5%, precum diminuarea pensiilor, a indemnizațiilor de

șomaj și a altor ajutoare sau indemnizații care intră în sfera măsurilor de asistență socială cu 15%, pun în discuție legitimitatea constituțională a restrângerii exercițiului drepturilor prevăzute în art. 41 și art. 47 alin. (2) din Constituția României, din punct de vedere al caracterului rezonabil și proporțional al măsurii de restrângere.

În realitate dispozițiile legii în discuție se situează sub auspiciile art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la aceste dispoziții, dreptul la salariu, dar mai ales drepturile care decurg din contribuțiile în cadrul regimurilor de securitate socială, cum este dreptul la pensie, constituind drepturi patrimoniale, care intră sub protecția acestui text. Recunoscând marja de apreciere a statelor în materia legislației sociale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat obligația autorităților publice de a menține un just echilibru între interesul general și imperativele protecției drepturilor fundamentale ale persoanei, echilibru care nu este menținut ori de câte ori, prin diminuarea drepturilor patrimoniale, persoana trebuie să suporte o sarcină excesivă și disproporționată. Într-o astfel de situație, există o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției, determinată de încălcarea caracterului rezonabil și proporțional al diminuării drepturilor patrimoniale (Cauza Kjartan Ásmundsson contra Islandei, Hotărârea din 12 octombrie 2004; Cauza Moskal contra Poloniei, Hotărârea din 15 septembrie 2009).

Or, diminuarea drepturilor patrimoniale prevăzută în Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar impune persoanelor cărora le este aplicabilă o sarcină excesivă și disproporționată, fără a menține un just echilibru între interesul general și imperativele protecției drepturilor fundamentale ale persoanei.

II. În dispozițiile alin. (3) al art. 124, consacrat înfăptuirii justiției, Constituția României statuează că „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.”

În accepțiunea textului citat, independența financiară a judecătorului reprezintă o componentă de esență a independenței puterii judecătorești.

În contradicție cu norma constituțională invocată, cu garanțiile independenței puterii judecătorești, Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar impune o diminuare a salariilor judecătorilor, incompatibilă atât cu documentele internaționale referitoare la independența judecătorilor și a puterii

judecătorești, cât și cu interpretarea dispozițiilor art. 124 alin. (3) din Constituția României reflectată în jurisprudența Curții Constituționale.

Remunerația judecătorilor reprezintă o compensație a absenței unor drepturi fundamentale, cum sunt drepturile exclusiv politice (dreptul de a fi aleși în Camera Deputaților, Senat, în funcția de Președinte al României ori în organele administrației locale, precum și dreptul de a fi aleși în Parlamentul European) și drepturile social-economice (dreptul la negocieri colective în materie de muncă, dreptul la grevă, libertatea economică), precum și a incompatibilităților stabilite la nivel constituțional pentru judecători, incompatibilități cărora aceștia li se supun pe parcursul întregii cariere profesionale. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 125 alin. (3) din Constituția României, funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Acestor incompatibilități li se adaugă multitudinea interdicțiilor prevăzute în art. 5-11 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, stabilirea remunerației judecătorilor ține seama de responsabilitățile și riscurile profesiei de judecător, care privesc întreaga durată a carierei judecătorului.

Regimul strict al absenței unor drepturi, incompatibilităților și interdicțiilor stabilit prin legea fundamentală și dezvoltat prin legea specială, precum și responsabilitățile și riscurile profesiei de judecător justifică acordarea unei salarizări corespunzătoare, în acord și cu reglementările internaționale.

Carta europeană privind statutul judecătorilor, adoptată cu ocazia reuniunii multilaterale având ca obiect statutul judecătorilor în Europa, organizată de Consiliul Europei în perioada 8-10 iulie 1998, stabilește în art. 6.1. că „exercitarea ca profesie a funcțiilor judiciare implică remunerarea judecătorului la un nivel stabilit în așa fel încât să-l ferească de presiuni ce vizează să influențeze sensul deciziilor sau în general comportamentul său jurisdicțional, afectându-i astfel independența și imparțialitatea.” De asemenea, Carta universală a judecătorului, adoptată de Consiliul Central al Asociației Internaționale a Judecătorilor în cadrul reuniunii din 17 noiembrie 1999, prevede în art. 13 că „judecătorul trebuie să primească o remunerație corespunzătoare care să-i asigure o independență economică reală” și care „nu trebuie să fie diminuată pe durata deținerii funcției.” Totodată, Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea

judecătorilor prevede, în concluziile sale, că „remunerarea judecătorilor trebuie să fie corespunzătoare cu rolul și responsabilitățile acestora și trebuie să asigure în mod adecvat plata concediilor medicale și a pensiei. Ea trebuie protejată prin prevederi legale specifice împotriva diminuărilor și trebuie să existe prevederi privind mărirea salariilor în raport cu creșterea prețurilor.”

În conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale, reflectată în Decizia nr. 20/2000 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a art. 41 alin. (2) din Legea privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și a dispozițiilor art. 198 din aceeași lege prin care a fost abrogat art. 103 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, instanța de contencios constituțional a statuat că dispozițiile constituționale conform cărora „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii” „nu au un caracter declarativ, ci constituie norme constituționale obligatorii pentru Parlament, care are îndatorirea de a legifera instituirea unor mecanisme corespunzătoare de asigurare reală a independenței judecătorilor, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept, prevăzută prin art. 1 alin. (3) din Constituție.”

Examinând „Principiile fundamentale privind independența magistraturii” adoptate de cel de-al VII-lea Congres al Națiunilor Unite pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvențelor (Milano, 26 august - 6 septembrie 1985) și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite prin rezoluțiile nr. 40/32 din 29 noiembrie 1985 și nr. 40/146 din 13 decembrie 1985, care prevăd în mod expres prin art. 11 că „durata mandatului judecătorilor, independența acestora, siguranța lor, remunerația corespunzătoare, condițiile de muncă, pensiile și vârsta de pensionare sunt în mod adecvat garantate prin lege”, precum și Recomandarea nr. R (94) 12 cu privire la independența, eficacitatea și rolul judecătorilor” adoptată la 13 octombrie 1994 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European, potrivit căreia statutul și remunerația judecătorilor trebuie să fie pe măsura demnității profesiei lor și a responsabilităților pe care și le asumă, Curtea Constituțională a reținut „preocuparea organismelor care le-au adoptat de a se promova independența și imparțialitatea judecătorilor, ținând seama că judecătorii se pronunță asupra vieții, libertăților, drepturilor, îndatoririlor și bunurilor cetățenilor.” În acest context, Curtea Constituțională a subliniat că o importanță deosebită o au măsurile preconizate pentru asigurarea unui statut, a unei remunerații și a pensiei adecvate pentru magistrați, precum și a garantării prin lege a acestora. De asemenea, Curtea Constituțională a constatat că în toate aceste documente, principiile și măsurile stabilite cu privire la statutul și drepturile magistraților sunt puse în relație directă cu

prevederile art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu cele ale art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul fundamental al oricărui persoane de a fi judecată de un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege. În aceste condiții, Curtea Constituțională a constatat că, deși unele dintre documentele internaționale menționate au valoare de recomandare, prin prevederile pe care le conțin și prin finalitățile pe care le urmăresc fiecare dintre acestea vizează direct texte cuprinse în pacte și în tratate la care România este parte și, prin urmare, se înscriu în spiritul prevederilor art. 11 și art. 20 din Constituție.

Atât din documentele internaționale referitoare la independența judecătorilor și a puterii judecătorești, cât și din considerentele Curții Constituționale rezultă că salarizarea judecătorilor constituie o garanție a independenței, în sensul dispozițiilor art. 124 alin. (3) din Constituția României, iar diminuarea salariilor judecătorilor o încălcare a acestei garanții.

În consecință, pentru considerentele de mai sus, Înalta Curte de Casație și Justiție constituită în Secții Unite

HOTĂRĂȘTE

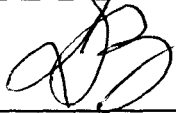
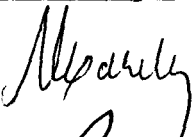

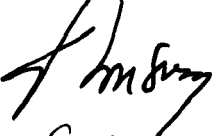

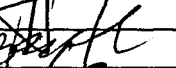
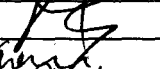
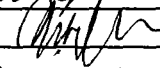
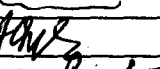
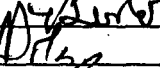
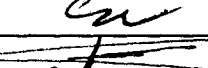

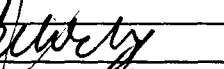
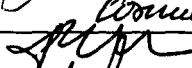
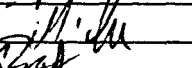
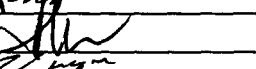
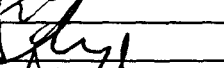

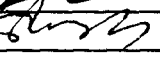

Sesizarea Curții Constituționale pentru a se pronunța asupra aspectelor de neconstituționalitate cuprinse în Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, care nu a fost supusă spre avizare Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004.

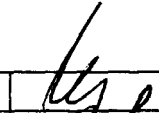
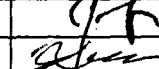
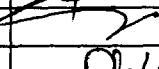
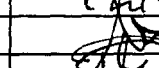

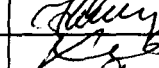
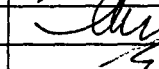

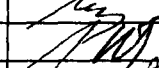

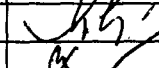

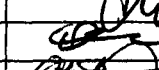

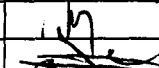

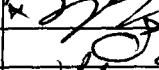

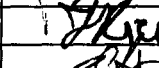

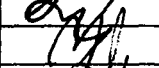

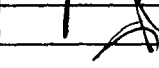

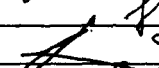
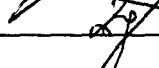

Anexăm în copie tabelele cu semnături.

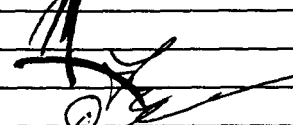
Președinte
Judecător Lidia Bărbulescu

Prim magistrat asistent
Adriana Daniela White

Nr. crt.	Numele și Prenumele	Funcția	SEMNĂTURA
1.	Bărbulescu Lidia	Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție	
2.	Curelea Lavinia	Președintele Secției Civile și de Proprietate Intelectuală	
3.	Pandrea Anton	Președintele Secției Penale	
4.	Bîrsan Gabriela Victoria	Președintele Secției de Contencios Administrativ și Fiscal	
5.	Albu Emanuel	Judecător	
6.	Alexandru Niculina	Judecător	
7.	Arghir Geanina Cristina	Judecător	
8.	Aron Mircea	Judecător	
9.	Barbă Ionel	Judecător	
10.	Barbălată Georgeta	Judecător	
11.	Bărcănescu Dragoș	Judecător	
12.	Belu Magdo Mona-Lisa	Judecător	
13.	Bordea Adrian	Judecător	
14.	Brehar Paulina	Judecător	
15.	Budă Marian	Judecător	
16.	Buta Cristina Mădălina	Judecător	
17.	Canțar Elena	Judecător	
18.	Cârcei Elena	Judecător	
19.	Cârstocea Mariana	Judecător	
20.	Chioseaua Adriana	Judecător	
21.	Ciucă Gilica	Judecător	
22.	Cîrnu Iulia Manuela	Judecător	
23.	Corbu Corina Alina	Judecător	
24.	Cosma Rodica	Judecător	
25.	Dascălu Ana Maria	Judecător	
26.	David Maria	Judecător	
27.	Deneș Adriana Viorica	Judecător	
28.	Dragne Angela	Judecător	
29.	Dragu Crețu	Judecător	
30.	Dumitrașcu Sofica	Judecător	
31.	Ezer Emilia	Judecător	
32.	Florea Gheorghe	Judecător	
33.	Floarea Elena	Judecător	
34.	Frumușelu Magdalena Carmen	Judecător	
35.	Ghiciu Pașcu	Judecător	
36.	Griga Ioan	Judecător	
37.	Iacob Ioana	Judecător	

38.	Ianoși Carmen Minodora	Judecător	
39.	Ilie Carmen Maria	Judecător	
40.	Ioanițiu Elisabeta	Judecător	
41.	Ionescu Gabriel	Judecător	
42.	Isailă Mărioara	Judecător	
43.	Jidovu Nicu	Judecător	
44.	Jijie Corina	Judecător	
45.	Jipa Cristian	Judecător	
46.	Lungeanu Viorica	Judecător	
47.	Luțac Gheorghîța	Judecător	
48.	Luzescu Cristina	Judecător	
49.	Macavei Săndel Lucian	Judecător	
50.	Marcu Simona Camelia	Judecător	
51.	Marin Eugenia	Judecător	
52.	Marta Elena Daniela	Judecător	
53.	Matei Ionuț	Judecător	
54.	Mănigutiș Nicolae	Judecător	
55.	Mihai Maria Despina	Judecător	
56.	Moglan Raluca	Judecător	
57.	Motea Aurelia	Judecător	
58.	Nestor Beatrice Ioana	Judecător	
59.	Olaru Maura	Judecător	
60.	Pantea Paula	Judecător	
61.	Pascu Sorin	Judecător	
62.	Petrișor Nela	Judecător	
63.	Pistol Ștefan	Judecător	
64.	Popa Rodica Aida	Judecător	
65.	Popa Roxana	Judecător	
66.	Popescu Doina	Judecător	
67.	Popescu Zenovia Mariana	Judecător	
68.	Popoiag Elena Carmen	Judecător	
69.	Preda Joița	Judecător	
70.	Pușoiu Iuliana	Judecător	
71.	Rîciu Iuliana	Judecător	
72.	Sârbu Carmen	Judecător	
73.	Spineanu Matei Octavia	Judecător	
74.	Susanu Rodica	Judecător	
75.	Ștefănescu Mariana Brândușa	Judecător	
76.	Tarcea Cristina	Judecător	
77.	Teau Carmen Trănica	Judecător	
78.	Toacă Dorica	Judecător	
79.	Trandafir Sorinela Alina	Judecător	
80.	Trestianu Viorica	Judecător	
81.	Vișan Liliana	Judecător	
82.	Vrânceanu Romanița Ecaterina	Judecător	
83.	Zglimbea Luminița	Judecător	

84.	Iancu Ana Hermina	Judecător	
85.	Stanciu Livia Doina	Judecător	
86.	Popescu Veronica	Judecător	

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

410 17.06.2010

Palatul Parlamentului

*Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40,
România*

Telefon: (+40-21) 313 25 31

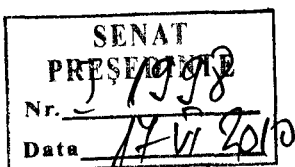
Fax: (+40-21) 312 54 80

Internet : <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1541A/2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 7852 / 16-06-2010

Domnului
MIRCEA DAN GEOANĂ
Președintele Senatului

SG
Recept de vedere
A. Căciulă

L. Urdăreanu

In conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 30 de senatori și 60 de deputați cu privire la neconstituționalitatea Legii privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 23 iunie 2010, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 24 iunie 2010.

Vă asigurăm, Domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE

Ion PreDESCU

DOS. 1541 A/2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 7845 / 16-06-2010

ORA 14²⁰

Parlamentul României
Senat

Secretar General

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV 270 F
Data 16-06-2010

Domnului

ION PREDESCU
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă tritem, alăturat, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, adoptată în temeiul art.114 alin.(3) din Constituție, republicată.

Precizăm că sesizarea de neconstituționalitate menționată, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, a fost depusă la Senat în ziua de 16 iunie 2010.

SECRETAR GENERAL

Ion Moraru
[Signature]

GRUPUL PARLAMENTAR PSD+PC

Nr.XVI/150/16.06.2010

Domnului ION MORARU
Secretar General al Senatului

În temeiul dispozițiilor art.146, lit.a) din Constituție, republicată, și ale art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă înaintăm alăturat sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar formulată de un număr de 30 de senatori și 60 de deputați.

Anexăm alăturat textul sesizării și tabelul senatorilor inițiatori.

Cu stimă,

Lider Grup PSD+PC,

Senat - ION TOMA

CĂTRE:

CURTEA CONSTITUTIONALA A ROMANIEI

Calea 13 Septembrie nr. 2, sector 5, București

Palatul Parlamentului, Intrarea B1

SESIZARE

**cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind stabilirea unor masuri
necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar**

Subsemnatii, identificati in Anexa prezentei sesizari,

In exercitarea dreptului de a formula obiectii privind constitutionalitatea legilor
inainte de promulgare,

In temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, respectiv ale art.
11 alin. (1) parag. A lit. a) si ale art. 15 si urmatoarele din Legea nr. 47/1992 privind
organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

Prin prezenta, va solicitam sa constatatii neconstituționalitatea prevederilor Legii
privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar, pentru
urmatoarele

CONSIDERENTE:

- I. Neconcordantele existente intre prevederile Legii privind stabilirea unor masuri
necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar si Constitutia Romaniei***

Capitolul I

Incalcarea art. 1 alin. (5) din Constitutie

Dispozitiile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar, in ansamblul lor, prin care se stabileste in mod disimulat, in sarcina angajatilor din sistemul bugetar, obligatia de virare la bugetul statului a 25% din drepturile salariale, vin in conflict atat cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constitutie, cat si cu prevederile coroborate ale art. 16, art. 44 si art. 56 alin. (2) din aceeași Lege fundamentala.

1.1. Nesocotirea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constitutie raportate la prevederile Legii nr. 24/2000 (relative la unicitatea reglementarii si la evitarea paralelismelor)

Prevederile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentala consacra principiul suprematiei Constitutiei si al obligativitatii legilor: *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”*, ceea ce semnifica faptul ca legile in vigoare trebuie respectate nu numai in sensul aplicarii concrete a acestora, ci si cu ocazia edictarii de noi acte normative (exceptand modificarile exprese sau implicite ale unor legi).

Din interpretarea dispozitiilor art. 1 alin. (5) din Constitutie, apare ca fiind obligatorie si respectarea legilor.

Ca si principiul suprematiei Constitutiei, principiul legalitatii reprezinta un principiu esential al statului de drept, preeminenta legii asigurand ordinea de drept intr-un stat democratic.

In aplicarea acestui principiu, prin Decizia nr. 415/2010¹, Curtea Constitutionala a statuat ca: *„potrivit Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.777 din 25*

¹ Publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010.

august 2004, tehnica legislativă asigură sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. În același sens, art.13 din această lege instituie principiul unicității reglementării în materie, statuând că reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind într-un singur act normativ, iar, potrivit art.15, cu denumirea marginală <<Evitarea paralelismelor>>, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în două sau mai multe acte normative, iar în cazul existenței unor paralelisme, acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice.”

In plus, prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a reținut (reiterand considerentele Deciziei Plenumului Curții Constituționale nr. 1/1995²) ca „puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Astfel, atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiecților de drept”.

Fata de toate aceste aspecte, rezulta in mod evident faptul ca este inadmisibila existenta simultana a doua acte normative care sa reglementeze aceleasi raporturi juridice.

Or Legea privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar incalca art. 1 alin. (5) din Constitutie, lezand preeminenta Legii nr. 24/2000 privind normele de etica legislativa pentru elaborarea actelor normative, intrucat prevederile actului normativ criticat instituie un paralelism legislativ (fapt interzis).

Astfel, reducerea salariilor bugetarilor si a pensiilor echivaleaza practic cu instituirea unui nou impozit, care va constitui venit la bugetul de stat. Noul impozit aplicat veniturilor obtinute de bugetari din salarii si de pensionari din pensii excede sferei impozitelor reglementate expres de Codul fiscal (Legea nr. 571/2003).

² Publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 16 din 17 ianuarie 1995.

Pe de alta parte, potrivit art. 2 din Codul fiscal: *„Impozitele și taxele reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:*

- a) *impozitul pe profit;*
- b) *impozitul pe venit;*
- c) *impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;*
- d) *impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți;*
- e) *impozitul pe reprezentanțe;*
- f) *taxa pe valoarea adăugată;*
- g) *accizele;*
- h) *impozitele și taxele locale.”*

Avand in vedere faptul ca in sistemul nostru constitutional – art. 139 alin. (1) din Constitutia Romaniei – impozitele, taxele si orice alte venituri ale bugetului de stat si ale bugetului asigurarilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege, rezulta ca enumerarea cuprinsa in art. 2 din Codul fiscal este limitativa, orice alt impozit sau taxa datorate acestor bugete neputand fi stabilite decat prin lege.

Art. 2 din Codul fiscal se impune a fi corelat cu dispozitiile art. 139 alin. (3) din Constitutie, care statueaza principiul legalitatii in materie fiscala: *„Orice alte prestatii sunt interzise, in afara celor stabilite prin lege, in situatii exceptionale”*. Prevederile legale amintite interzic stabilirea oricaror alte prestatii in sarcina cetatenilor, in afara celor prevazute expres prin lege. Referirea la posibilitatea stabilirii unor noi impozite si taxe – ca forma de contributie a cetatenilor la cheltuielile publice – exclude inasa aplicarea unui comportament arbitrar din partea autoritatilor publice, care trebuie sa se inscrie in limitele legalitatii si ale statului de drept.

In plus, se impune luat in considerare si faptul ca, *de lege lata*, Codul fiscal se aplica prioritar atunci cand vine in conflict cu prevederi cuprinse in alte acte normative, prevaland asupra acestora, dupa cum stipuleaza art. 1 alin. (3) din Codul fiscal: *„În materie fiscală, dispozițiile prezentului cod prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative, în caz de conflict între acestea aplicându-se dispozițiile Codului fiscal.”*

Fata de aspectele expuse *supra*, prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar apar ca fiind neconstitutionale

prin încălcarea art. 1 alin. (5) din Legea fundamentala, care statueaza principiul obligativitatii respectarii legilor.

1.2. O altă încălcare a Constituției pe care o aduce legea ce face obiectul prezentei sesizari are in vedere prevederile art. 56 alin. (2) din Legea fundamentala, coroborate cu art. 1 alin. (5) art. 16 si art. 44 din acelasi act normativ

Chiar dacă se regăsește în Capitolul III – „*Indatoriri fundamentale*”, textul art. 56 alin. (2) din Constitutie reprezinta o aplicatie particulară a principiului egalității în materie fiscală și anume obligația legiuitorului, indicat expres, de a așeza just sarcinile fiscale, obligație decurgând din Articolul 16 din Constituție - „Egalitatea în drepturi”, care prevede că cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Acest text, art. 56 - „*Contribuții financiare*” prevede: „(1) *Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice.*

(2) Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale. (3) Orice alte prestații sunt interzise. în afara celor stabilite prin lege, în situații excepționale.”

Prevederile art. 3 alin. (2) din actul normativ criticat instituie, practic, un veritabil nou impozit pe venit, în cuantum de 25% din salariul brut, în sarcina doar a unora dintre cetățenii României, determinați prin lege.

Acest text prevede că: „*Sumele rezultate prin reducerea drepturilor salariale pentru personalul prevăzut la alin. (1), precum și pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii se virează integral la bugetul de stat, potrivit mecanismului stabilit prin norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice în termen de 15 zile de la dala intrării în vigoare a prezentei legi.”*

Or, obligația constituțională de a contribui la cheltuielile publice prin impozite și taxe, trebuie să se realizeze „just”, adică să se supună principiilor proporționalității și echității, specifice oricărei societăți democratice.

În condițiile în care, sub diverse denumiri, salariatul din sistemul bugetar, trebuie să plătească bugetului de stat 41% din venitul său lunar (16% impozit + 25% adăugat de proiectul de lege), în timp ce toți ceilalți salariați plătesc doar o cotă de 16% din salariu,

proiectul de lege instituie o situație discriminatorie și împovărătoare pentru salariații din domeniul bugetar, care ajung astfel să plătească o sumă aproape dublă față de ceilalți cetățeni ai României care sunt angajați în muncă, bugetului de stat și bugetelor speciale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Van Raalte contra Țările de Jos*³ că impozitele sau contribuțiile intră în domeniul de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1, acestea referindu-se la dreptul statului de a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, dar având efecte asupra dreptului de proprietate al celui vizat. În speța menționată s-a arătat că stabilirea unor impozite sau contribuții numai pentru anumite categorii de cetățeni are caracter discriminatoriu și aduce atingere dreptului de proprietate al acestora.

În consecință, **stabilirea obligației de virare la bugetul statului a 25% din salariu. în plus pentru salariații din sistemul bugetar față de ceilalți angajați din România,** încalcă dreptul de proprietate (art. 44 din Constituție), principiul egalității cetățenilor în fața legii (art. 16 din Constituție) și obligația statului de a repartiza echitabil sarcinile fiscale pentru toți cetățenii țării [art. 56 alin. (2) din Constituție].

1.3. Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar este de natura să nesocotească art. 1 alin. (5) din Constituție și sub aspectul încălcării a numeroase alte prevederi din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative – republicată (art. 6, art. 7, art. 20⁴, art. 21⁵ și art. 30⁶ din acest act normativ).

³ Cauza *Van Raalte v. Netherlands*, Dosar nr. 20060/92, Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din data de 21 Februarie 1997.

⁴ Art. 20 – „Activitatea de documentare”

„ (1) *Elaborarea proiectelor de acte normative trebuie precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de o activitate de documentare și analiză științifică, pentru cunoașterea temeinică a realităților economico-sociale care urmează să fie reglementate, a istoricului legislației din acel domeniu, precum și a reglementărilor similare din legislația străină, în special a țărilor Uniunii Europene.*

(2) *Inițiatorii proiectelor de acte normative pot solicita, pentru documentarea lor legislativă, informații suplimentare de la Consiliul Legislativ și alte autorități sau instituții cu atribuții de informare în materia respectivă.*

(3) *Rezultatele studiilor de cercetare și referirile la sursele de informații suplimentare relevante pentru dezbaterile proiectelor de acte normative trebuie să fie incluse în instrumentul de prezentare și motivare a proiectului de act normativ”.*

Art. 6 – „Conținutul și fundamentarea soluțiilor legislative” - prevede:

„(1) *Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte.*

(2) *Pentru fundamentarea noii reglementări, se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare.*

(3) *Proiectele de acte normative se supun spre adoptare însoțite de o expunere de motive, o notă de fundamentare sau un referat de aprobare, precum și de un studiu de impact după caz.*

(4) *Actele normative cu impact asupra domeniilor social, economic și de mediu, asupra bugetului general consolidat sau asupra legislației în vigoare sunt elaborate pe baza*

⁵ Art. 21 - „Jurisprudența și doctrina juridică”: „În activitatea de documentare pentru fundamentarea proiectului de act normativ se vor examina practica Curții Constituționale în acel domeniu, practica instanțelor judecătorești în aplicarea reglementărilor în vigoare, precum și doctrina juridică în materie.”

⁶ Art. 30 – „Instrumentele de prezentare și motivare”

„(1) *Proiectele de acte normative trebuie însoțite de următoarele documente de motivare:*

a) *expuneri de motive - în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative;*

b) *note de fundamentare - în cazul ordonanțelor și al hotărârilor Guvernului; ordonanțele care trebuie supuse aprobării Parlamentului, potrivit legii de abilitare, precum și ordonanțele de urgență se transmit Parlamentului însoțite de expunerea de motive la proiectul legii de aprobare a acestora;*

c) *referate de aprobare - pentru celelalte acte normative;*

d) *studii de impact - în cazul proiectelor de legi de importanță și complexitate deosebită și al proiectelor de legi de aprobare a ordonanțelor emise de Guvern în temeiul unei legi de abilitare și supuse aprobării Parlamentului.*

(2) *Expunerile de motive, notele de fundamentare, referatele de aprobare și studiile de impact constituie instrumentele de prezentare și motivare ale noilor reglementări propuse.*

(3) *În cazul proiectelor de legi pentru care Guvernul își angajează răspunderea, documentele de motivare care însoțesc aceste proiecte sunt expunerea de motive și, după caz, raportul prevăzut la art. 29”.*

unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern. Guvernul definește tipurile și structura documentelor de politică publică”.

De asemenea, **art. 7** - „Evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări”, prevede:
„(1) *Evaluarea preliminară a impactului proiectelor de lege, a propunerilor legislative și a celorlalte proiecte de acte normative reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative. Evaluarea preliminară a impactului presupune identificarea și analizarea efectelor economice, sociale, de mediu, legislative și bugetare pe care le produc reglementările propuse.*

(2) *Evaluarea preliminară a impactului proiectelor de acte normative este considerată a fi modalitatea de fundamentare pentru soluțiile legislative propuse și **trebuie realizată înainte de adoptarea actelor normative.***

(3) *Fundamentarea noii reglementări trebuie să aibă în vedere atât evaluarea impactului legislației specifice în vigoare la momentul elaborării proiectului de act normativ, cât și evaluarea impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.*

(4) *Evaluarea preliminară a impactului este realizată de inițiatorul proiectului de act normativ....”*

Art. 20 - „Activitatea de documentare” prevede expres:

„(1) *Elaborarea proiectelor de acte normative trebuie precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de o activitate de documentare și analiză științifică, pentru cunoașterea temeinică a realităților economico-sociale care urmează să fie reglementate, a istoricului legislației din acel domeniu, precum și a reglementărilor similare din legislația străină, în special a țărilor Uniunii Europene.*

(2) *Rezultatele studiilor de cercetare și referirile la sursele de informații suplimentare relevante pentru dezbaterile proiectelor de acte normative trebuie să fie incluse în instrumentul de prezentare și motivare a proiectului de act normativ.*

Textele de lege astfel încălcate sunt tocmai **cele esențiale pentru legalitatea și temeinicia unei noi reglementări**. Nu întâmplător, **aceste reguli sunt obligatorii și statuate ca fiind strict necesare pentru eficiență și stabilitate legislativă, pentru temeinică**

fundamentare, pentru coerență în raport de ansamblul reglementărilor interne și, nu în ultimul rând, pentru corelarea cu legislația comunitară europeană.

Se constată, de asemenea, lipsa totală a oricărei evaluări preliminare a impactului unei asemenea legi în plan social și în plan economic, deși obiectul de reglementare și implicațiile sunt de maximă relevanță. Sunt propuse soluții legislative, total nefundamentate, incoerente, bazate pe cu totul alte criterii decât cele de tehnică legislativă.

Din expunerea de motive rezultă fără echivoc faptul că nu s-a realizat niciun studiu de impact asupra mediului macroeconomic (Secțiunea a 3-a, punctul 1), deși sunt previzibile consecințele negative ale scăderii puterii de cumpărare a unui număr foarte mare de oameni asupra consumului și producției, cu efecte de scădere și asupra numărului de persoane angajate în mediul privat.

De asemenea, s-a ignorat impactul financiar asupra bugetului general consolidat, (secțiunea a 4-a) atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), chiar dacă este evident că și contribuțiile colectate la bugetele speciale și impozitul datorat pe salariile bugetarilor vor scădea cu 25%.

Capitolul al II-lea

Incalcarea art. 47 alin. (1) din Constitutie

Dispozitiile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar contravin dispozitiilor art. 47 alin. (1) din Constitutie si dispozitiilor art. 135 alin. (2) lit. f) din aceeași lege fundamentala, care stabilesc in sarcina statului obligatia de a asigura un nivel de trai decent si de a crea condițiile necesare pentru creșterea calității vieții

In acest context, trebuie expuse – in sustinerea acestei afirmatii – textele constitutionale amintite:

Art. 47 alin. (1) din Constitutie prevede ca: „Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”, iar art. 135 alin. (2) lit. f) dispune: „Statul trebuie să asigure crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții”.

Dreptul la un nivel de trai decent cuprinde îndeosebi dreptul la condiții rezonabile de existență și la ameliorarea lor continuă, dreptul la hrană, îmbrăcăminte și locuință satisfăcătoare, care să asigure cetățeanului și familiei lui un trai civilizată, decent.⁷

Statului ii revine obligatia de a asigura cetatenilor sai conditiile necesare pentru un nivel de trai decent, pentru cresterea calitatii vietii, aspecte care se realizeaza prin implementarea unor masuri de protectie sociala si prin garantarea dreptului la pensie. În realizarea acestui principiu constituțional, statul poate adopta politici in domeniul drepturilor de asigurari sociale, destinate sa reglementeze conditiile concrete care se impun a fi indeplinite pentru a beneficia de dreptul la pensie, precum si continutul acestui drept (inclusiv modalitatea de calculare a cuantumului acestor prestatii de asigurari sociale).

⁷ I. Muraru, E.S. Tanasescu – “Drept constitutional si institutii politice”, vol. I, ed, a XI – a, Ed. All Beck, Bucuresti, p. 205

Analizand Expunerea de motive a Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar prin prisma impactului social prognozat, rezulta ca emiterea acestui act normativ nu are in vedere sub nici o forma mentinerea standardelor de viata ale categoriilor sociale afectate de masurile de austeritate.

In consecinta, in contextul realitatilor economice si sociale, reducerea drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala plaseaza persoanele care au calitatea de salariatii bugetari si de beneficiari ai prestatiiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala intr-o situatie defavorabila, situata sub limita inferioara a subzistentei.

Astfel, alocarea unor fonduri insuficiente pentru plata drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala, necorelarea acestora cu cresterea inflatiei nu sunt de natura sa protejeze puterea de cumparare a celor care traiesc din salarii si din prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala si sa asigure imbunatatirea nivelului de trai al acestora, precum si reducerea marginalizarii sociale a acestei categorii de populatie.

In aceste conditii, obligatia statului de a adopta o serie de masuri de protectie sociala, de natura sa asigure cetatenilor sai conditiile necesare pentru un nivel de trai decent nu poate fi considerata ca fiind indeplinita.

Chiar art. 47 alin. (2) nominalizează anumite domenii în care cetățenii au drepturi ce intra în conceptul de trai decent, respectiv: dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private.

Or tocmai aceste drepturi fac obiectul diminuărilor prevăzute de Legea privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar și tocmai de aceea este exclusă neacceptarea criticii de neconstituționalitate a acestui act normativ în raport de art. 47 din Constituție. Practic, toate legile date în aplicarea acestui articol sau care sunt *in tangență cu această sferă, suferă modificări, abrogări, suspendări de aplicare a unor texte: legea privind sistemul public de pensii, actele normative privind protecția maternității și sprijinul acordat familiilor tinere, legea privind reforma în sănătate, legea asigurărilor pentru șomaj și stimularea forței de muncă etc.*

Dispariția unui sfert din venitul unui salariat bugetar reprezintă în cele mai multe cazuri suma de bani necesară tocmai pentru hrană și îmbrăcăminte. Exemplificând la nivelul unui salariu de 800 lei, care va fi de doar 600 lei, în condițiile în care se scad cheltuielile inerente simplului fapt de a locui undeva (costul apei, energiei electrice, agentului termic, gazului), la care se adaugă costul transportului către locul de muncă, atunci suma alocată hranei și hainelor se reduce la una de grea supraviețuire.

Evident că, în acest context, celelalte drepturi: la educație, la cultură, la ocrotirea sănătății etc, vor fi imposibil de exercitat.

În plus, în condițiile în care este considerabil gradul de îndatorare la bănci al acestor salariați sau pensionari, cărora li se va diminua cu un sfert venitul, iar astfel se vor afla în imposibilitatea de a-și achita ratele la credite, este previzibilă o avalanșă de executări silite la prețurile reduse ale pieții imobiliare, a caselor acestora, astfel că, foarte curând, mulți dintre cei vizați de lege, de care depind și membrii familiilor lor, vor deveni cazuri ce vor necesita protecție socială- ce va trebui acordată de către stat.

Acest act normativ vine cu reduceri salariale majore în condițiile în care, în condiții de austeritate și cu un considerabil impact social negativ, Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice a „rearanjat” salariile bugetarilor tocmai în scopul declarat de art. 5 al acestei legi, de a reduce progresiv cheltuielile de personal în sistemul bugetar.

Această lege, aprobată la sfârșitul anului 2009 și modificată recent, a avut deja în vedere principiul sustenabilității acestor salarii, astfel încât este nedocumentată și neargumentată suficient o nouă lege care să reducă aceste salarii, stabilite de puțină vreme și „înghețate”.

Mai mult, prin reducerea salariilor mici, nivelul anumitor salarii va scădea mult sub coeficientul 1 arătat de lege ca fiind minimul permis de aceasta, iar reducerea cu 25% a salariilor mici, dar nu mai jos de nivelul de 600 lei, pentru numeroase persoane, va anula practic criteriile obiective de stabilire a salariilor, prin raportare la un nivel diferențiat al studiilor, vechimii în muncă, importanței muncii etc.

Mai mult, se impune subliniat faptul ca reducerea drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala este de natura sa aduca atingere principiului protectiei asteptarilor legitime a cetatenilor cu privire la un anumit nivel al protectiei si securitatii sociale. In baza principiului protectiei asteptatilor legitime – indisolubil legat de statul de drept – organelor statului le revine

obligatia de a actiona in conformitate cu prevederile legale in vigoare, astfel incat cetatenii sa aiba posibilitatea de a conta pe previzibilitatea normelor legale adoptate, fiind in masura sa-si planifice viitorul in contextul drepturilor conferite prin aceste dispozitii.

Admitem faptul ca acest principiu nu exclude *de plano* posibilitatea statului de a opera schimbari legislative, insa **valabilitatea acestui demers este conditionata de mentinerea unei balante rezonabile intre increderea cetatenilor in cadrul normativ existent si interesele pentru a caror satisfacere opereaza modificarea acestuia.**

Capitolul al III-lea

Incalcarea art. 44 din Constitutie

Prevederile actului normativ criticat vin în conflict și cu art. 44 din Constituție, referitor la dreptul de proprietate privată

Concret, art. 44 din Constitutie stipuleaza: „(1) *Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*

(2) Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.”

Art. 44 din Constitutie garanteaza dreptul de proprietate privata.

In plus si art. 1 din Protocolul 1 la Conventia europeana pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale statueaza protectia proprietatii private: *“Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale”.*

Cu toate acestea, prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar sunt de natura sa aduca atingere drepturilor salariale si de natura salariala, precum si prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala.

In acest sens, jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului a statuat ca noțiunea de “bun” înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are o valoare economică, astfel incat drepturile salariale si de natura salariala, precum dreptul la prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala pot fi asimilate dreptului de proprietate, iar salariile si prestatiile de asigurari sociale si de asistenta sociala unor bunuri proprietate privata (*Cauza Büchen contra Cehiei din 2002*).

Pe cale de consecinta, reducerea semnificativa a drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala – elemente de patrimoniu aflate in proprietatea acestora – constituie o ingerinta, care afecteaza dreptul de proprietate in substanta sa.

În legătură cu acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în jurisprudență că este necesară asigurarea unui echilibru între exigențele interesului general și imperativul salvării drepturilor fundamentale (în care se încadrează și dreptul de proprietate).

În acest sens, în *Cauza Sporrong și Lönnroth împotriva Suediei* din 1982, Curtea a reținut că, deși lasă intact dreptul de proprietate din punct de vedere juridic, interdicțiile stabilite în exercitarea acestuia sunt de natură să reducă semnificativ posibilitatea de exercitare efectivă. În aceste condiții, dreptul de proprietate devine precar, fiind afectat în însăși substanța sa, astfel încât interdicțiile în cauză se înfățișează drept o povară specială și excesivă, fapt care legitimează o solicitare de restrângere a acestora sau de acordare a unor reparații corespunzătoare.

În cauzele *Mellacher și alții împotriva Austriei* din 1989 și *James și alții împotriva Marii Britanii* din 1986, Curtea recunoaște competența statului de a reglementa folosința unor bunuri proprietate privată atunci când se urmărește un scop de interes general, dar fără a fi pierdute din vedere imperativul de protejare a interesului individual, păstrarea raportului de proporționalitate implicând acordarea unei despăgubiri, dreptul de indemnizare fiind un element constitutiv al dreptului de proprietate.

Cu alte cuvinte, în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, se impune a fi trasată o distincție între sintagmele „a fi lipsit de bun” și „reglementare a folosinței acestui bun”, limitarea folosinței bunurilor proprietate privată fiind conformă Convenției, dacă se urmărește un scop de utilitate publică și dacă implică o despăgubire a proprietarului.

Doar în aceste condiții este respectat **principiul proporționalității** și baza rezonabilă în temeiul căreia se pot institui restrângeri ale dreptului de proprietate.

Reducerea drepturilor salariale și de natură salarială, precum și a prestațiilor de asigurări sociale și de asistență socială echivalează practic cu o expropriere, fapt ce contravine dispozițiilor art. 44 alin. (3) din Constituție, care stabilesc necesitatea acordării unei juste și prealabile despăgubiri: „Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.”

Privarea de drepturile salariale si de natura salariala, precum si de prestatiile de asigurari sociale si de asistenta sociala apare ca fiind lipsita de temei si prin prisma incalcarii prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 la Conventia Europeana pentru apararea drepturilor omului si a libertatilor fundamentale, care conditioneaza dispunerea acestei masuri de existenta unei cauze de utilitate publica:

„Orice persoana fizica sau juridica are dreptul de a-i fi protejate bunurile sale. Nimeni nu poate fi privat de dreptul sau de proprietate decat pentru cauza de utilitate publica si in conditiile prevazute de lege si de principiile generale ale dreptului international.”

In acest context, se impune subliniat faptul ca legiuitorul (in cazul de fata, Guvernul Romaniei) nu furnizeaza nici un fel de informatii concrete, si cu atat mai putin probe, dovezi care sa ateste existenta unei cauze de utilitate publica.

Mai mult, obligatia constitutională specifică Guvernului, care privește punerea în executare a legislației naționale cu respectarea legislației comunitare implică responsabilitatea autorităților executive de a iniția un set de măsuri economice viabile având ca finalitate asigurarea protecției cetățenilor, a păcii și securității sociale, cu respectarea absolută a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Or practica exproprierii sau a anularii totale ori parțiale a drepturilor salariale și de natură salarială, precum și a prestațiilor de asigurări sociale și de asistență socială reprezintă o violare a drepturilor fundamentale ale omului, care contravine și măsurilor de acordare a asistenței financiare convenite cu Comisia Europeană.

Capitolul al IV-lea

Incalcarea art. 16 alin. (1) din Constitutie

Prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar incalca dispozitiilor art. 16 alin. (1) din Constitutie, aducand grave atingeri principiului egalitatii in drepturi a cetatenilor

Concret, art. 16 alin. (1) din Constitutie dispune: „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”

Prevederea constitutională amintită consacra egalitatea cetatenilor in fata legii in ceea ce priveste recunoasterea in favoarea acestora a unor drepturi si libertati fundamentale.

Dispozitiile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar sunt susceptibile sa conduca la discriminarea categoriei persoanelor care au calitatea de angajati in sectorul public, numai acestea intrand sub incidenta actului normativ in discutie.

Practic, prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar reglementeaza aplicarea unui tratament in mod vadit defavorabil persoanelor incadrate in sectorul public (in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale si locale, precum si in cadrul regiilor autonome, societatilor nationale, companiilor nationale si societatilor comerciale la care capitalul social este detinut integral sau majoritar de stat sau o unitate administrativ-teritoriala s.a.), prin raportare la angajatii (*lato sensu*) care isi desfasoara activitatea in sistemul privat.

Subliniem faptul ca aceste restrangeri financiare nu opereaza in privinta persoanelor care isi desfasoara activitatea in sistemul privat, fapt de natura sa ilustreze in mod evident existenta unor inadvertente si discrepante notabile in materia regimului juridic aplicabil salarizarii intre cele doua sisteme.

Actul normativ criticat este **discriminatoriu** si contravine si dispozitiilor art. 14 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului⁸, care interzic orice discriminare cu privire la drepturile si libertatile garantate de Conventie.

In conceptia Conventiei Europene a Drepturilor Omului, notiunea de „discriminare” se raporteaza la ipotezele de aplicare a unor tratamente diferite, preferentiale in situatii analoage sau comparabile. Singura derogare admisa vizeaza situatiile de dezavantajare a anumitor persoane in masura in care acestea sunt justificate in mod obiectiv de un motiv legitim. Altfel spus, aplicarea unei diferente de tratament trebuie fundamentata obiectiv si rezonabil, ceea ce implica existenta unui raport de proportionalitate intre scopul urmarit si mijloacele avute in vedere pentru realizarea acestuia.

Aceste prevederi sunt in concordanta cu aspectele retinute de Curtea Europeana a Drepturilor Omului intr-o speta⁹, care apreciaza ca o diferenta este discriminatorie in masura in care nu se fundamenteaza pe ratiuni de ordin obiectiv si rezonabile, care nu urmaresc un scop legitim sau in cazul in care rezulta in mod vadit existenta unui raport de disproportionalitate intre mijloacele utilizate si finalitatea avuta in vedere.

Mai mult, Curtea a statuat faptul ca statele se bucura de o marja extinsa de apreciere pentru a determina daca si in ce masura diferentele existente intre diferite situatii cu privire la aspecte identice justifica aplicarea unor tratamente diferite.

Este adevarat ca principiul egalitatii in drepturi nu presupune omogenitate, iar existenta unor situatii obiectiv diferite justifica aplicarea unui tratament juridic diferentiat.

Reducerea drepturilor salariale si de natura salariala ilustreaza insa o diferenta de tratament juridic, care nu se fundamenteaza insa pe existenta unor ratiuni diferite din punct de vedere obiectiv.

In aceste conditii, rezulta ca persoanele plasate in situatii identice (persoane individualizate prin calitatea de angajat atat in sectorul public, cat si in sectorul privat) se bucura de un tratament diferentiat, iar aceasta discrepanta nu-si gaseste o justificare obiectiva si rezonabila.

⁸ Art. 14 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului – *“Exercitarea drepturilor si libertatilor recunoscute de prezenta Conventie trebuie sa fie asigurata fara nici o deosebire bazata in special pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine nationala sau sociala, apartenenta la o minoritate nationala, avere, nastere sau orice alta situatie.”*

⁹ Cauza Buchen impotriva Cehiei, Hotararea din 26.XII.2002, www.echr.coe.int.

Participarea la constructia unei societati politice democratice ar trebui sa exclude aplicarea unor masuri arbitrare si nu justifica aplicarea unor tratamente diferite in situatii comparabile.

Prin urmare, nu poate fi retinuta existenta unei egalitati in drepturi intre categoria persoanelor care isi desfasoara activitatea in sectorul public raportat la celelalte persoane care au calitatea de angajati in sectorul privat, in conditiile in care in privinta celor din sectorul public li s-au diminuat veniturile salariale, desi volumul de munca a ramas neschimbat.

Capitolul al V-lea
Incalcarea art. 53 din Constitutie

Dispozitiile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar incalca prevederile art. 53 din Constitutie referitoare la restrangerea exercitiului unor drepturi sau libertati fundamentale, coroborate cu cele ale art. 41 si ale art. 47 alin. (2) teza I din aceeași Lege fundamentala

3.1. – Drepturile fundamentale afectate de prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar

3.1.1. Dreptul la salariu – componenta a dreptului la munca

Potrivit art. 41 din Constitutie:

„(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege.”

3.1.2. Dreptul la prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala

Textual expusa, norma constitutională cuprinsa in **art. 47 alin. (2) teza I din Constitutie** dispune: *”Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege. Cetățenii au dreptul și la măsuri de asistență socială, potrivit legii.”*

Dispozitiile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar contravin prevederilor art. 41 si celor ale art. 47 alin. (2) teza I din Constitutie, aducand grave atingeri drepturilor salariale si de natura salariala si prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala.

Prin continutul sau, drepturile salariale si de natura salariala, precum si dreptul la prestatii de asigurari sociale, la prestatii de asistenta sociala, precum si la alte sume de natura sa acopere cheltuieli efectuate de angajati in folosul angajatorilor lor reprezinta drepturi complexe, care includ si dreptul la conditii rezonabile de viata, menite sa asigure cetatenilor un trai civilizatat si decent.

Drepturile salariale si de natura salariala, precum si dreptul la prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala aflate in plata constituie drepturi legal castigate. Aplicarea teoriei drepturilor castigate exclude posibilitatea reducerii drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala.

In consecinta, actul normativ criticat nu poate desfiinta un drept castigat, de vreme ce drepturile salariale si de natura salariala – componente ale dreptului la munca - , precum si dreptul la prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala constituie drepturi garantate de prevederile art. 41 din Constitutie si de cele ale art. 47 alin. (2) teza I din aceeaasi Lege fundamentala.

3.1.3. Se impune subliniat faptul ca prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar sunt de natura sa aduca atingere si altor drepturi fundamentale protejate de prevederile constitutionale: dreptul la proprietate privata (garantat conform art. 44 din Constitutie), dreptul la un nivel de trai decent [garantat conform art. 47 alin. (1) din Constitutie], dreptul al egalitate de sanse (garantat conform art. 16 din Constitutie).

3.2. Argumente in sprijinul ideii referitoare la nesocotirea art. 53 din Constitutie

3.2.1. Potrivit legiuitorului constituant, norma nesocotita - **art. 53 din Constitutie** - statueaza:

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Art. 53 din Constitutie stabileste asadar in mod expres conditiile in care poate fi dispusa restrangerea unor drepturi sau libertati fundamentale:

- existenta unei situatii extraordinare care justifica aplicarea unei restrangeri a exercitiului unui drept sau al unei libertati fundamentale;
- necesitatea asigurarii unui raport de proportionalitate, a unui just echilibru intre interesele generale ale societatii si drepturile si libertatile fundamentale ale cetatenilor;
- aplicarea masurii de restrangere a exercitiului unui drept sau al unei libertati fundamentale in mod egal, cu excluderea oricarei forme de discriminare;
- restrangerea exercitiului dreptului sau al unei libertati fundamentale sa nu aduca atingere (sa nu afecteze) substanta dreptului sau a libertatii fundamentale.

Prin prisma acestor conditii, apare ca evident faptul ca prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar incalca in mod flagrant dispozitiile art. 53 din Constitutie.

3.2.2. Sub acest aspect, în lipsa precizării cauzei care justifica restrângerea drepturilor enumerate la pct. 3.1. din prezenta sesizare, nu rezultă nici faptul că această restrângere „se impune” – cum prevede alin. (1) al art. 53 din Constituție – și nici că

aceasta ar fi proporțională cu situația care a determinat-o – cum prevede alin. (2) al aceluiași articol.

Invocarea de către autoritățile executive în cuprinsul Expunerii de motive a Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar a aplicării măsurilor restrictive care vizează eliminarea unor drepturi și diminuarea substanțială a altora din considerente legate de *„evitarea riscului iminent al instabilității economice a țării, instabilitate generată de un fenomen de criză financiară mondială, ale cărei dimensiuni nu au putut fi prognozate”* apare ca fiind superflua și exprimată *pro causa*, aceste aspecte nefiind de natură să justifice în mod obiectiv afectarea drepturilor salariale și de natură salarială, precum și a prestațiilor de asigurări sociale și de asistență socială.

3.2.3. Apelarea la noțiunile de siguranță națională și securitate națională trebuie să se facă prin aplicarea principiilor și legilor care reglementează aceste două instituții.

Siguranța națională este reglementată prin Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României, iar securitatea națională este reglementată prin Strategia de securitate națională a României, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 36/2001.

Însă situația de criză economică nu se regăsește în nici unul dintre elementele care definesc aceste două instituții. Atât Legea privind siguranța națională a României, cât și Strategia de securitate națională vizează chestiuni ce țin de independența, integritatea și suveranitatea statului, precum și de creștere/relansare economică, aceasta din urmă fiind prevăzută ca obligație a statului în vederea înlăturării stării de sărăcie a populației.

Art. 1 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României definește noțiunea de siguranță națională ca fiind *„starea de legalitate, de echilibru și de stabilitate socială, economică și politică necesară existenței și dezvoltării statului național român, ca stat suveran, unitar, independent și indivizibil, menținerii ordinii de drept, precum și climatului de exercitare neîngrădită a drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, potrivit principiilor și normelor democratice statornicite prin Constituție”*.

Criza economică „profundă” la care face referire expunerea de motive a Guvernului nu se încadrează în nici unul din cazurile expres și limitativ enumerate de art. 3 din Legea nr. 51/1991.

Astfel, art. 3 prevede: „**Constituie amenințări la adresa siguranței naționale a României următoarele:**

- a) **planurile și acțiunile care vizează suprimarea sau știrbirea suveranității, unității, independenței sau indivizibilității statului român;**
- b) **acțiunile care au ca scop, direct sau indirect, provocarea de război contra țării sau de război civil, înlesnirea ocupației militare străine, aservirea față de o putere străină ori ajutarea unei puteri sau organizații străine de a săvârși oricare din aceste fapte;**
- c) **trădarea prin ajutarea inamicului;**
- d) **acțiunile armate sau orice alte acțiuni violente care urmăresc slăbirea puterii de stat;**
- e) **spionajul, transmiterea secretelor de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, procurarea ori deținerea ilegală de documente sau date secrete de stat, în vederea transmiterii lor unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora sau în orice alt scop neautorizat de lege, precum și divulgarea secretelor de stat sau neglijență în păstrarea acestora;**
- f) **subminarea, sabotajul sau orice alte acțiuni care au ea scop înlăturarea prin forță a instituțiilor democratice ale statului ori care aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români sau pot aduce atingere capacității de apărare ori altor asemenea interese ale țării, precum și actele de distrugere, degradare ori aducere în stare de neîntrebuințare a structurilor necesare bunei desfășurări a vieții social-economice sau apărării naționale;**
- g) **acțiunile prin care se atentează la viața, integritatea fizică sau sănătatea persoanelor care îndeplinesc funcții importante în stat ori a reprezentanților altor state sau ai organizațiilor internaționale, a căror protecție trebuie să fie asigurată pe timpul șederii în România, potrivit legii, tratatelor și convențiilor încheiate, precum și practicii internaționale;**
- h) **inițierea, organizarea, săvârșirea sau sprijinirea în orice mod a acțiunilor totalitariste sau extremiste de sorginte comunistă, fascistă, legionară sau de orice altă natură, rasiste, antisemite, revizioniste, separatiste care pot pune în pericol sub orice formă unitatea și integritatea teritorială a României, precum și incitarea la fapte ce pot periclita ordinea statului de drept;**

- i) **actele teroriste**, precum și inițierea sau sprijinirea în orice mod a oricăror activități al căror scop îl constituie săvârșirea de asemenea fapte;
- j) **atentatele contra unei colectivități**, săvârșite prin orice mijloace;
- k) **sustragerea de armament, muniție, materii explozive sau radioactive, toxice sau biologice din unitățile autorizate să le dețină, contrabanda cu acestea, producerea, deținerea, înstrăinarea, transportul sau folosirea lor în alte condiții decât cele prevăzute de lege, precum și portul de armament sau muniție, tară drept, dacă prin acestea se pune în pericol siguranța națională;**
- l) **inițierea sau constituirea de organizații sau grupări ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a acestora, în scopul desfășurării vreunora din activitățile enumerate la lit. a)-k), precum și desfășurarea în secret de asemenea activități de către organizații sau grupări constituite potrivit legii**".

3.2.4. Art. 53 din Constituția României este corespondentul art. 15 din Convenția Europeană pentru apararea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care permite restrângerea exercițiului unor drepturi în situații excepționale, iar limitele aplicării textului instrumentului european ar trebui să fie avute în vedere la aprecierea posibilității limitative de interpretare art. 53 din Constituție, care exclude situația de criză economică.

În doctrina¹⁰ s-a reținut că în cei peste 50 de ani de aplicare a dispozițiilor Convenției, art. 15 - „Derogarea în caz de urgență” a fost utilizat numai în situații de război, stare de asediu sau pentru lupta antiteroristă. Textul a fost folosit de Grecia în timpul „regimului coloneilor” în 1967; de Irlanda, în anul 1957, în cadrul luptei anti-teroriste; de Marea-Britanie, datorită situației din Irlanda de Nord; de Turcia, datorită stării de asediu, între 1980-1989, prelungită apoi în unele regiuni cu privire la anumite dispoziții ale Convenției; de Franța, între ianuarie-iunie 1985, datorită situației din Noua Caledonie; din nou de Marea Britanie, printr-o declarație din 18 decembrie 2001, care a invocat articolul 15 după adoptarea, în urma atentatelor teroriste de la New York din 11 septembrie 2001, ca urmare a „pericolului public” ce s-a creat cu privire la posibile atentate teroriste, a unei legislații speciale -*Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001*.

¹⁰ C. Birsan – „*Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentarii pe articole*”, vol. I, Ed. All Beck, București, 2005, p.925.

În consecință, invocarea noțiunii de „siguranță națională” nu poate privi reducerea drepturilor salariale și de natura salarială, precum și a prestațiilor de asigurări sociale și de asistență socială, deoarece tocmai plata regulată și recunoscută a acestora poate asigura **„starea de legalitate, de echilibru și de stabilitate socială, economică”, care sunt presupuse de siguranța națională.**

În acest context, este cu atât mai periculoasă invocarea acestei noțiuni și poate fi explicată doar prin aceea că Guvernul își preconstituie un cadru legal pentru reprimarea eventualelor revolte sociale. Numai în acest sens poate fi interpretată invocarea Hotărârii CEDO din 01.07.1961 (citată greșit în expunerea de motive, ca fiind din 01.07.1967) privind cauza *Lawless c. Irlandei*, care are în vedere restrângerea exercițiului drepturilor fundamentale pe timp de război, scopul acestora fiind acela de a salva democrația, și nu de a o înăbuși.

3.2.5. Pe de altă parte, chiar dacă s-ar regăsi situația de invocare legală a motivelor de siguranță națională, aceasta **vizează îngrădirea temporară și precis delimitată a exercițiului unor drepturi, iar nu înlăturarea lor totală sau parțială.**

Prin actul normativ în discuție, Guvernul intenționează însă să ia o serie de măsuri cu caracter definitiv, art. 16 abrogând mai multe texte din acte normative ce stabileau drepturi pentru categorii diverse de beneficiari.

De asemenea, art. 17 alin. (2) din Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar prevede că: *„Începând cu 1 ianuarie 2011 se vor aplica politici sociale și de personal care să asigure încadrarea în nivelul cheltuielilor bugetare rezultate ca urmare a aplicării măsurilor de reducere a acestora adoptate în cursul anului 2010, în condițiile Legii cadru nr. 330/2009, precum și cu respectarea prevederilor bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011”*

Prin urmare, numai sub aspect declarativ textele art. 1-3, art. 5, art. 6 alin. (1) și art. 9-15 se aplică până la data de 31 decembrie 2010, câtă vreme art. 17 alin. (2) impune păstrarea cheltuielilor sub nivelul rezultat urmare reducerilor aplicate prin Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

3.2.6. În plus, criza economică nu poate constitui însă un pretext pentru îngrădirea unor drepturi consacrate constituțional.

In acest sens, Curtea Constitutionala a statuat in considerentele Deciziei nr. 1414//04.11.2009¹¹ ca: *„De esenta legitimitatii constitutionale a restrangerii exercitiului unui drept sau a unei libertati este caracterul exceptional si temporar al acesteia. Intr-o societate democratica, regula este cea a exercitarii neingradite a drepturilor si libertatilor fundamentale, restrangerea fiind prevazuta ca exceptie, daca nu exista alta solutie pentru a salvarda valori ale statului care sunt puse in pericol. Este sarcina statului sa gaseasca solutii pentru contracararea efectelor crizei economice, printr-o politica economica si sociala adecvata.”*

Asadar, statul trebuie sa-si asume responsabilitatea functionarii sistemului de protectie sociala, chiar si in contextul dependentei profunde a acestui sistem de contextul economic actual.

Necesitatea stringenta de reducere a cheltuielilor bugetare, impusa in virtutea politicii de stabilizare economica si a respectarii acordului incheiat cu Fondul Monetar International, nu este insa de natura sa fundamenteze afectarea unor drepturi fundamentale. Ca atare, desi cuantumul drepturilor salariale si de natura salariala, precum si prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala pot comporta anumite variabile in raport cu situatia economica a statului, acesta este tinut sa respecte drepturile consacrate prin Legea fundamentala, indiferent de situatia economica pe care o traverseaza.

In pofida faptului ca autoritatile executive admit existenta crizei economice la nivel mondial, atat in privinta cauzelor, cat si a efectelor generate pana in prezent, practic, acestea isi exprima tendinta de a particulariza acest fenomen la nivelul national, acreditand indirect ideea ca principalii vinovati pentru aparitia acestei crize ar fi salariatii bugetari si pensionarii, prin salariile si pensiile pe care acestia le-au dobandit, de altfel, in conditii de deplina legalitate.

Mai mult, interventia directa a statului in sensul restrangerii exercitiului unor drepturi fundamentale, justificata din ratiuni imperative de natura economica, apare ca fiind inadmisibila, in conditiile in care aceasta limitare nu a fost aplicata cu titlu exceptional si nu a fost acompaniata de garantii destinate sa asigure protectia nivelului de trai al categoriilor sociale afectate.

¹¹ Publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009.

Dimpotriva, prin aplicarea masurilor restrictive prevazute de lege, se preconizeaza obtinerea unui efect negativ, care vizeaza adancirea starii de pauperizare a unor categorii sociale, si nicidecum sustinerea acestora pe durata crizei.

Nu trebuie omis nici faptul ca reducerea semnificativa a drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociale este insotita si de alte reduceri si de alte masuri de eliminare a unor drepturi de natura economica.

Fata de toate aceste aspecte, este evident faptul ca statului (prin autoritatile executive) – in calitate de detinator al parghiilor de realizare a mecanismelor economico-sociale - ii poate fi imputata incapacitatea de a evalua in mod temeinic posibilitatea implementarii unor masuri alternative propuse de catre reprezentantii celorlalti factori politici si de catre partenerii sociali prezenti la masa tratativelor (cum ar fi, de exemplu, diminuarea cheltuielilor de la buget din alte zone). In concluzie, autoritatile executive nu au analizat si nu au luat in considerare alte optiuni, care vizau posibilitatea atingerii finalitatii reducerii cheltuielilor bugetare prin alte mijloace mai putin restrictive pentru drepturile fundamentale ale cetatenilor, neexistand in expunerea de motive a actului normativ supus controlului constitutional *a priori* prin prezenta sesizare nici o mentiune referitoare la analiza sau luarea in considerare a unor alternative la masurile de reducere a drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala avute in vedere de Legea privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Nu in ultimul rand, se pune chiar problema si intrebarea daca nu cumva politica economica a fost organizata in mod defectuos, tocmai pentru a crea „motivatii” fictive in sprijinul ideii ca veniturile de asigurari sociale ar trebui sa fie diminuate.

Invederam acest aspect, deoarece este un fapt binecunoscut ca bugetul de stat alocă sume considerabile pentru achizitii, in dauna continua a cheltuielilor cu veniturile populatiei (drepturi salariale si de natura salariala, prestatii de asigurari sociale si de asistenta sociala), cheltuieli care au scazut continuu in ultimii ani.

3.2.7. In concluzie, dincolo de faptul ca afectarea drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala nu se realizeaza in mod nediscriminatoriu, apare ca evident faptul ca ea nu se justifica intr-o societate democratica, de vreme ce nu este dispusa cu titlu temporar (pana la depasirea asa-ziselor dificultati economice ale statului), ci cu titlu definitiv.

Este de remarcat faptul ca masurile de diminuare a drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala nu indeplinesc nici cerinta constitutionala care instituie necesitatea dispunerii masurii de restrangere a exercitiului unui drept fundamental intr-o societate democratica. Astfel, restrangerile drepturilor fundamentale ale cetatenilor apar in acest context ca fiind incompatibile cu o societate democratica, cu statul de drept.

Dimpotriva, aceste masuri sunt susceptibile sa starneasca o stare de haos social, transformand democratia in anarhie, in conditiile in care acceptarea acestor masuri radicale apare ca fiind de neconceput din punct de vedere psihologic pentru majoritatea indivizilor.

Rezulta ca restrangerea drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala, instituita prin prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar este explicata printr-un impediment de ordin financiar, care nu se justifica in mod obiectiv ca o masura care se impune pentru considerentele de aparare a sigurantei nationale.

Legalitatea masurii de restrangere a exercitiului unui drept sau a unei libertati fundamentale este conditionata de caracterul proportional al masurii de restrangere cu situatia care a determinat restrangerea respectiva.

Masura restrangerii drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala, prevazuta de dispozitiile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar este de natura sa restranga in mod disproportionat dreptul de proprietate asupra salariului si asupra prestatiilor de asigurari sociale, aducand atingeri grave substantei acestor drepturi, ceea ce denota caracterul arbitrar si excesiv al masurii in cauza.

Reducerea drepturilor salariale si de natura salariala, precum si a prestatiilor de asigurari sociale si de asistenta sociala nu este de natura sa conduca la atingerea

scopului propus, respectiv reducerea cheltuielilor bugetare si asigurarea sustenabilitatii bugetului de stat, prin reechilibrarea veniturilor cu cheltuielile, in beneficiul societatii.

De asemenea, este cert faptul ca aceste masuri nu sunt indispensabile (dezideratul invocat de catre autoritatile executive putand fi atins prin alte mijloace, mai putin restrictive), iar atingerea adusa drepturilor fundamentale ale cetatenilor excede considerabil beneficiului societatii rezultat din aplicarea acestor masuri guvernamentale.

Cu privire la acest aspect, prin Decizia nr. 1414/04.11.2009¹², Curtea Constitutionala a retinut in mod judicios ca „*Diminuarea veniturilor personalului din autoritatile si institutiile publice nu poate constitui, pe termen lung, o masura proportionala cu situatia invocata (...) Dimpotriva, eventuala interventie legislativa in sensul prelungirii acestei masuri poate determina efecte contrarii celor vizate, in sensul tulburarii bunei functionari a institutiilor si autoritatilor publice*”.

¹² Supracitata.

Capitolul al VI-lea

Incalcarea art. 20 din Constitutie

Se impune subliniat faptul ca in virtutea prevederilor art. 20 alin. (1) din Legea fundamentala, „dispozitiile constitutionale privind drepturile si libertatile fundamentale trebuie interpretate si aplicate in concordanta cu Declaratia Universala a Drepturilor Omului, cu pactele si celelalte tratate la care Romania este parte”.

5.1. In acest context, prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar contravin dispozitiilor art. 1, art. 17 alin. (1), art. 25, art. 34 alin. (1) si art. 52 alin. (1) din **Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene:**

- Art. 1: *„Demnitatea umana este inviolabila. Aceasta trebuie respectata si protejata”;*
- Art. 17 alin. (1): *„Orice persoana are dreptul de a detine in proprietate, de a folosi, de a dispune si de a lasa mostenire bunurile pe care le-a dobandit in mod legal. Nimeni nu poate fi lipsit de bunurile sale decat pentru o cauza de utilitate publica, in cazurile si conditiile prevazute de lege si in schimbul unei despagubiri juste, acordate in timp util pentru pierderea pe care a suferit-o”;*
- Art. 25: *„Uniunea recunoaste si respecta dreptul persoanelor in varsta de a duce o viata demna si independenta si de a participa la viata sociala si culturala”;*
- Art. 34 alin. (1): *„Uniunea recunoaste si respecta dreptul de acces la prestatiile de securitate sociala si la serviciile sociale care acorda protectie in caz de maternitate, boala, accident de munca, dependenta de alte persoane sau batranete, precum si in caz de pierdere a locului de munca, in conformitate cu normele stabilite de dreptul Uniunii Europene si de legislatiile si practicile nationale”;*
- Art. 52 alin. (1): *„Orice restrangere a exercitiului drepturilor si libertatilor recunoscute prin prezenta Carta trebuie sa fie prevazuta de lege si sa respecte substanta acestor drepturi si libertati. Prin respectarea principiului proportionalitatii, pot fi impuse restrangeri numai in cazul in care acestea sunt necesare si numai daca raspunde*

efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesitatii protejării drepturilor și intereselor celorlalti”.

5.2. Prevederile Legii privind stabilirea unor masuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar nesocotesc art. 4, art. 23 și art. F din Partea a V-a din **Carta sociala europeana:**

o Art. 4: *„Dreptul la o salarizare echitabilă”*

„În vederea asigurării exercitării efective a dreptului la o salarizare echitabilă, părțile se angajează:

1. să recunoască dreptul lucrătorilor la o salarizare suficientă, care să le asigure acestora, precum și familiilor lor un nivel de trai decent:

2. să recunoască dreptul lucrătorilor la o rată majorată a salarizării pentru orele suplimentare de muncă, cu excepția unor cazuri speciale;

o Art. 23 – *„Dreptul persoanelor vârstnice la protecție socială În vederea exercitării efective a dreptului persoanelor vârstnice la protecție socială, părțile se angajează să ia sau să promoveze fie direct, fie în cooperare cu organizațiile publice sau private măsuri adecvate, destinate. În special să permită persoanelor vârstnice să rămână membri deplin ai societății cât mai mult timp posibil, prin intermediul unor resurse suficiente care să le permită să ducă o existență decentă și să participe activ la viața publică, socială și culturală.*

o Art. F din Partea a V-a: *“Derogari în caz de război sau de pericol public”*

“În caz de război sau în cazul altui pericol public care amenința viața națiunii, orice parte contractantă poate lua măsuri care să deroge de la obligațiile prevăzute în prezenta Carta, în stricta măsură în care situația o reclama și cu condiția ca aceste măsuri să nu fie în contradicție cu celelalte obligații decurgând din dreptul internațional.”

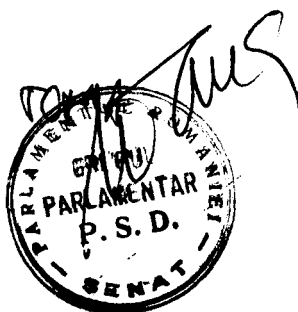
5.3. Dispozițiile Legii privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar nesocotesc și prevederile art. 17, art. 23 pct. 3 și art. 25 pct. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului:

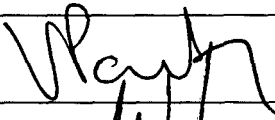

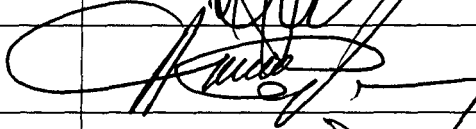

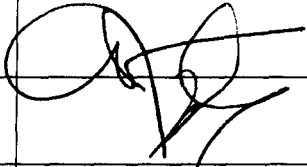
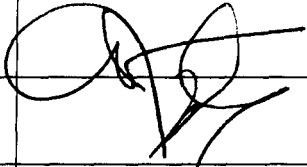

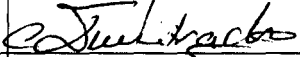
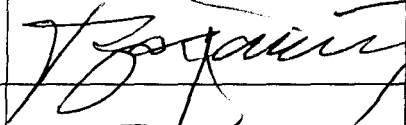
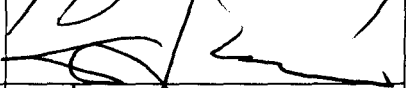
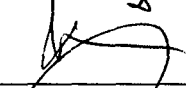
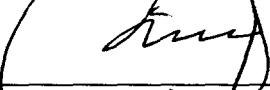
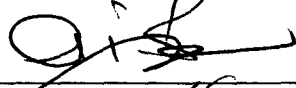
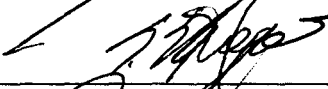
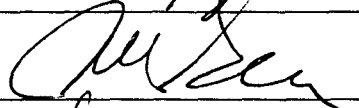
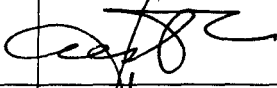

- Art. 17: „Orice persoană are dreptul la proprietate atât singură, cât și în asociație cu alții. Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.”
- Art. 23 pct. 3: „Orice om care muncește are dreptul la o retribuire echitabilă și satisfăcătoare care să-i asigure atât lui, cât și familiei sale, o existență conformă cu demnitatea umană și completată, la nevoie, prin alte mijloace de protecție socială.”
- Art. 25 pct. 1: „Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei sale, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciilor sociale necesare; el are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința sa.”

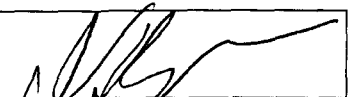

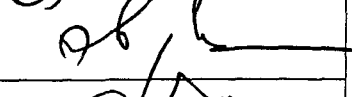
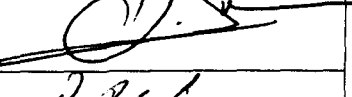
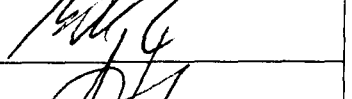
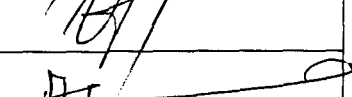
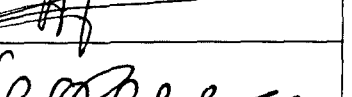
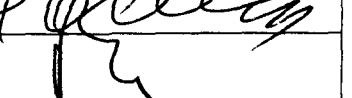

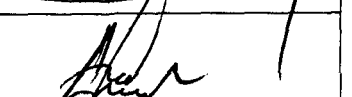

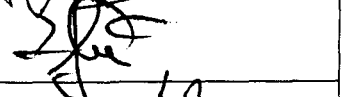

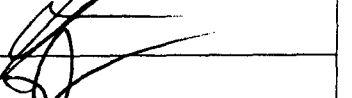

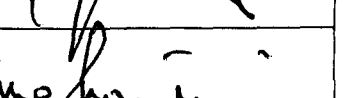

Fata de toate aceste aspecte, va solicitam sa constatați neconstitucionalitatea prevederilor Legii privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

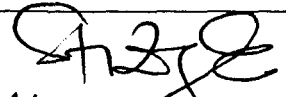
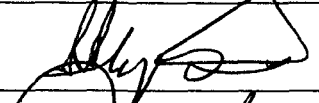
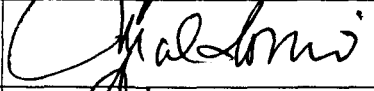
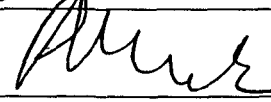
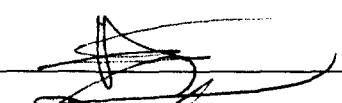
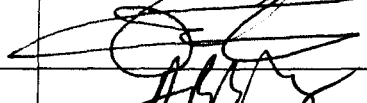
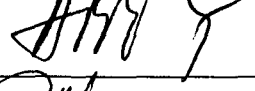
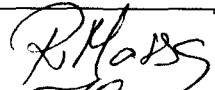

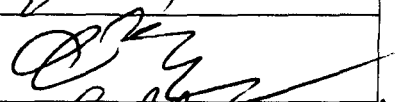
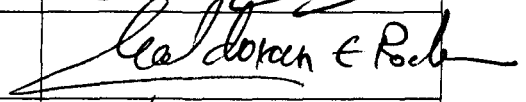
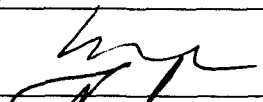
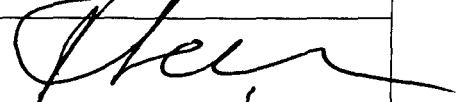

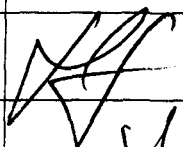
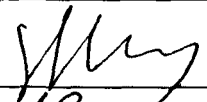
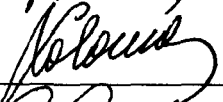

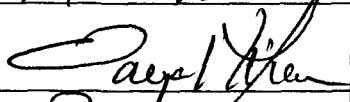

Cu deosebită considerație,

LIDER GRUP,
SENATOR ION

Nr. Crt.	Nume și prenume	Semnătura
1.	PONTA VICTOR	
2.	AREBETCIUC VIOREL	
3.	AURA IATILE	
4.	NEACȘU MARIAM	
5.	IORDACHE FLORIN	
6.	PĂȘARU FLORIN	
7.	DĂBĂŢI SONIA	
8.	DUMITRACHE ILEANA CRISTINA	
9.	VICTOR ȘOCĂCIU	
10.	DĂMIAN IOAN	
11.	ROȘCA LUCREȚIA	
12.	Măceliș Costică	
13.	TILYAR ANGEL	
14.	Șpăreș Sorin	
15.	Ștefan Măceliș	
16.	Cristea Victor	
17.	MICA DANI	

18	BANICIU NICOLAE	
19	Choromescu Antonella	
20	BOGINARU EUGEN	
21	Dumbrեսcu Crutiан	
22	RIZEA CRISTIAN	
23.	JUSA MIRCEA	
24.	SURAU VICTOR	
25	STAN ION	
26.	Reumăițoi Alexandru	
27	Ciuchea Ioan	
28	Dumitru Chiriză	
29	CHISĂLIȚĂ IOAN	
30	Ștefan Comăneș	
31	Rădoi Neculai	
32	Necula Costin Ion	
33.	Dolimaschi Andrei	
34	BURNEȘ ION	
35	Tudore Mihai	
36	Nica Căpănu	
37	ANTOCHI GHEORGHE	

38	ZGONEA VALERIU	
39	POPA FLORIAN	
40	MOLDOVAN CARMEN	
41	Cănușă Răzvan	
42	Angela Stănescu	
43	Georgiana Pop	
44	BURCEA JOANA	
45	NASSAR RODICA	
46	BLEOTU VASILE	
47	Mădălina C. Anghel	
48	Moldovan Emil Radu	
49	CLOCAN GHEORGHE	
50	Foale Mădălina	
51	Nosa IULIU	
52	GRAMA HORIA	
53	BRABES DUMITRU	
54	SOLOMON ABRIAN	
55	Manuela Mitrea	
56	Dana Niculescu - Mitre	
57	Coclici Radu	

Tabel cu senatorii care susțin sesizarea de neconstituționalitate privind
Legea pentru stabilirea unor măsuri necesare
în vederea restabilirii echilibrului bugetar

Nr. crt.	Numele și prenumele	Grup parlamentar	Semnătura
1	TRUȘI ION	PSD	
2	COCA LAURENTIU	PSD	
3	CORDOȘ ALEXANDRU	PSD	
4	ROTARU ION	PSD	
5	ȘTEFĂNESCU IULIAN	PSD	
6	TONI GREBLĂ	PSD	
7	TUTUIANU ADRIAN	PSD	
8	MARCU GHEORGHE	PSD	
9	MARIAN VALER	PSD	
10	LAZĂR IORIN-CĂTIN	PSD	
11	ȘAGHIAN GHEORGHE	PSD	
12	MIRON MĂTREA	PSD	
13	SAYU DANIEL	PSD	
14	BĂDESCU IULIAN	PSD	
15	LAET PETRE	P.I.D. + P.C.	
16	GHIRIC MIRZA	PSD+PE	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. - (1) Cuantumul brut al salariilor/soldelor/indemnizațiilor lunare de încadrare, inclusiv sporuri, indemnizații și alte drepturi salariale, precum și alte drepturi în lei sau în valută, stabilite în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, se diminuează cu 25%.

(2) În situația în care, din aplicarea prevederilor alin. (1), rezultă o valoare mai mică decât valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, suma care se acordă este de 600 lei.

Art. 2. - (1) Se reduc cu 25% următoarele drepturi de natură salarială de care beneficiază personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare al acestora:

a) quantumul drepturilor reprezentând salarizarea în valută și alte drepturi în valută și în lei ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate și, respectiv, ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prevăzute în anexa nr. V/3 la Legea nr. 330/2009 și în Hotărârea Guvernului nr. 837/1995 cu privire la criteriile de salarizare în valută și celelalte drepturi în valută și în lei ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare;

b) drepturile prevăzute la art. 104 alin. (3) și art. 107 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare;

c) quantumul drepturilor specifice pentru activitățile desfășurate în instituțiile de apărare, ordine publică și siguranță națională, prevăzute în anexa nr. IV/2 la Legea nr. 330/2009 pct. 3 alin. (1) și (2), pct. 4 alin. (1), pct. 6, 8, 10, 11 și 12;

d) quantumul compensației bănești, respectiv al alocației valorice pentru drepturile de hrană și, respectiv, valoarea financiară anuală a normelor de echipare, precum și valoarea financiară a drepturilor de echipament;

e) compensația lunară pentru chirie.

(2) Valoarea drepturilor/cheltuielilor cu asistența medicală, medicamente și proteze aferente personalului propriu, pentru care legislația în vigoare la data publicării prezentei legi prevede decontarea integral de la bugetul de stat, bugetele de asigurări sociale, bugetele locale sau, după caz, bugetele fondurilor speciale, se reduce cu 25%.

(3) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul alocațiilor de hrană acordate personalului încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională pe perioada participării la misiunile prevăzute la art. 2 lit. a) - d) din Legea nr. 42/2004 privind participarea

forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare.

(4) Suma forfetară prevăzută la art. 38 alin. (1) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, destinată plății drepturilor bănești ale persoanelor angajate la birourile parlamentare ale deputaților și senatorilor, se diminuează cu 25%.

Art. 3. - (1) Prevederile art. 1 și 2 se aplică și personalului din cadrul Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private și Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

(2) Sumele rezultate prin reducerea drepturilor salariale pentru personalul prevăzut la alin. (1), precum și pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii se virează integral la bugetul de stat, potrivit mecanismului stabilit prin norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 4. - Prevederile art. 1 - 3 se aplică începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 5. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul indemnizației de șomaj stabilit în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și aflat în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care se stabilește ori se repune în plată după suspendare, potrivit prevederilor legale, ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, precum și drepturile bănești care se acordă lunar din bugetul asigurărilor pentru șomaj în funcție de cuantumul indemnizației de șomaj stabilită potrivit legii, se diminuează cu 15%.

Art. 6. - (1) Drepturile bănești prevăzute la art. 72, art. 73¹, art. 74 și art. 75 din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, care se stabilesc ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, se diminuează cu 15%.

(2) Convențiile încheiate în vederea acordării subvenției prevăzute la art. 78 din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, și aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi își produc efectele juridice până la expirarea termenului pentru care au fost încheiate.

Art. 7. - (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagma „pensie socială minimă garantată” se înlocuiește cu sintagma „indemnizație socială pentru pensionari”.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, nivelul indemnizației sociale pentru pensionari, acordată potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, aprobată prin Legea nr. 196/2009, nu va fi mai mică de 350 lei.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, nivelul indemnizației sociale pentru pensionari prevăzută la alin. (2) se stabilește anual, prin legile bugetare, și poate fi modificat, în raport cu evoluția indicatorilor macroeconomici și cu resursele financiare.

Art. 8. - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale nu mai contractează bilete de odihnă în anul 2010.

Art. 9. - (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul brut al pensiilor cuvenite sau aflate în plată, precum și indemnizația de însoțitor pentru pensionarii de invaliditate gradul I, se diminuează cu 15%.

(2) La determinarea cuantumului brut al pensiilor, precum și a indemnizației de însoțitor pentru pensionarii de invaliditate gradul I, ce vor fi stabilite sau acordate începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de pensie utilizată este de 622,9 lei.

Art. 10. - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi nu se mai acordă ajutoare sau, după caz, indemnizații la ieșirea la pensie, retragere sau la trecerea în rezervă.

Art. 11. - (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, în sistemul public de pensii, precum și în sistemele de pensii neintegrate

acestui, dispozițiile legale privind înscrierea la pensie anticipată și pensie anticipată parțială nu se mai aplică.

(2) Cererile de înscriere la pensie anticipată și pensie anticipată parțială, depuse în condițiile legii, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor soluționa cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data depunerii.

Art. 12. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul drepturilor bănești, acordate sau suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, sau din bugetul de stat, după caz, pentru persoanele disponibilizate prin concedieri colective, efectuate în condițiile prevăzute de actele normative enumerate la art. 16 alin. (1) lit. b) - f), cu excepția indemnizației de șomaj diminuate potrivit art. 5, aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care se repun în plată după suspendare, potrivit prevederilor legale, ulterior aceleiași date, se diminuează cu 15%.

Art. 13. - Cuantumul indemnizațiilor acordate în temeiul art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 7/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele care se află în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, se diminuează cu 15%. Dacă din calcul rezultă un cuantum mai mic de 600 lei, se acordă 600 lei.

Art. 14. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi se reduc cu 25% următoarele categorii de drepturi:

a) cuantumul sprijinului statului pentru salarizarea personalului clerical și neclerical;

b) indemnizația lunară, prevăzută la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările ulterioare;

c) cuantumul indemnizațiilor acordate membrilor Academiei Române, membrilor Academiei Oamenilor de Știință din România,

membrilor Academiei de Științe Medicale din România și membrilor Academiei de Științe Tehnice din România.

Art. 15. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi se reduc cu 15% următoarele drepturi:

a) cuantumul sprijinului material acordat urmașilor membrilor Academiei Române și urmașilor membrilor Academiei Oamenilor de Știință din România;

b) ajutorul lunar pentru soțul supraviețuitor, acordat în temeiul Legii nr. 578/2004 privind acordarea unui ajutor lunar pentru soțul supraviețuitor pensionar, cu modificările ulterioare;

c) indemnizația prevăzută de Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare;

d) indemnizațiile prevăzute de Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 16. - (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

a) art. 78 și art. 79 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 12 și 13 din Ordonanța Guvernului nr. 7/1998 privind unele măsuri de protecție socială a personalului militar și civil, care se vor aplica în perioada restructurării marilor unități, unităților și formațiunilor din compunerea Ministerului Apărării Naționale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 37/2001, cu modificările ulterioare;

c) art. 12 lit. a), b) și d), art.12¹ și art.12² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2002 privind industria de apărare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 44/2003, cu modificările și completările ulterioare;

d) art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 174/2006 privind unele măsuri de protecție socială a personalului disponibilizat din cadrul Regiei

Naționale a Pădurilor - Romsilva, prin concedieri colective, ca urmare a restituirii pădurilor către foștii proprietari, cu modificările ulterioare;

e) art. 7 lit. a) și c) și art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2006 privind protecția socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate ca urmare a restructurării și reorganizării unor societăți naționale, regii autonome, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat, precum și a societăților comerciale și regiilor autonome subordonate autorităților administrației publice locale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 171/2007, cu modificările și completările ulterioare;

f) art. 7 lit. a) și c) și art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 9/2010 privind măsuri pentru diminuarea consecințelor restructurării și reorganizării unor societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat din domeniul feroviar;

g) Legea nr. 482/2006 privind acordarea de trusouri pentru nou-născuți, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.028 din 27 decembrie 2006;

h) Ordonanța Guvernului nr. 5/2010 pentru modificarea art. III alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 3/2007 privind unele măsuri financiar-fiscale din domeniul protecției sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 29 ianuarie 2010;

i) Legea nr. 396/2006 privind acordarea unui sprijin financiar la constituirea familiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 892 din 2 noiembrie 2006;

j) art. 25 și 26 din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;

k) Legea nr. 315/2006 privind stimularea achiziționării de cărți sau de programe educaționale pe suport electronic, necesare îmbunătățirii calității activității didactice, în învățământul preuniversitar.

(2) Persoanele disponibilizate prin concedieri colective, efectuate în condițiile prevăzute de actele normative enumerate la alin. (1) lit. b) - f) ale căror drepturi de protecție socială acordate sau, după caz, suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, au fost stabilite până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și se află în plată sau se repun în plată după suspendare ulterior acestei date, beneficiază de aceste drepturi în condițiile

prevăzute de respectivele acte normative, astfel cum se aflau în vigoare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, diminuate cu 15%.

(3) Pentru nașterile survenite până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și pentru căsătoriile încheiate până la această dată, drepturile se stabilesc în condițiile actelor normative prevăzute la alin. (1) lit. g) - j) și se solicită la plată până cel târziu la data de 31 august 2010.

Art. 17 - (1) Prevederile art. 1 - 3 , art. 5, art. 6 alin. (1), precum și cele ale art. 9 - 15 se aplică până la 31 decembrie 2010.

(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2011 se vor aplica politici sociale și de personal care să asigure încadrarea în nivelul cheltuielilor bugetare rezultate ca urmare a aplicării măsurilor de reducere a acestora adoptate în cursul anului 2010, în condițiile Legii - cadru nr. 330/2009, precum și cu respectarea prevederilor legii bugetului de stat și ale legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011.

Această lege a fost adoptată în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 7 iunie 2010.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Roberta Alma Anastase

PREȘEDINTELE
SENATULUI

Mircea Dan Geoană

București,
Nr.

410 17-06-2010

ROMÂNIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1542A/2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
7856 / 16-06-2010

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. 1997
Data 17 VI 2010

Domnului MIRCEA DAN GEOANĂ
PREȘEDINTELE SENATULUI

SG
Punct de vedere
A. Căciulă

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 54 de deputați cu privire la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 23 iunie 2010, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 24 iunie 2010.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE,

Ion Predescu

LOS-1542 A/2010

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 7851 / 16-06-2010

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Cabinet Secretar General

București, 16.06.2010
Nr. 51/2819

Domnului

**ION PREDESCU
Președintele Curții Constituționale**

Stimate domnule președinte,

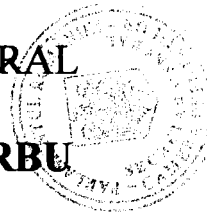
În temeiul dispozițiilor art.15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea formulată de un număr de 54 deputați, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

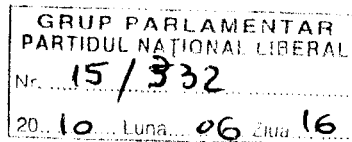
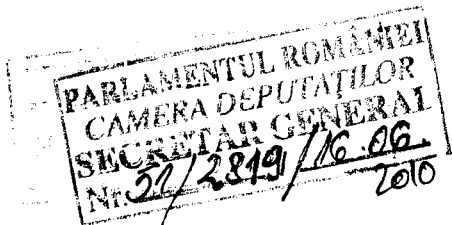
Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

GHEORGHE BARBU

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long vertical stroke, positioned over the printed name of the General Secretary.

Parlamentul României

Camera Deputaților

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

telefon: (021) 414 10 70 fax: (021) 414 10 72

e-mail: pnl@cdep.ro

București, 16.06.2010

Către,

Secretariatul general al Camerei Deputaților

Domnului Gheorghe Barbu

Domnule Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție, și în baza art. 27, alin (2) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm **Sesizarea** Curții Constituționale cu privire la unele prevederi ale **Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar**, adoptată în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și Senatului, în ședința comună din data de 7 iunie 2010.

Lider Grup PNL

Călin Popescu Tăriceanu

Parlamentul Romaniei

Camera Deputatilor

telefon: (021) 402 10 70
email: pnl@cdep.ro

fax: (021) 402 10 72

DOMNULUI

PREȘEDINTELE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

Stimate domnule Președinte,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, al art. 11 lit. a) raportat la art. 15 alin 2 din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, deputații înscriși pe lista anexată formulează prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii privind unele masuri necesare in vederea restabilirii echilibrului bugetar pentru care Guvernul si-a angajat raspundrea in fata Senatului si a Camerei Deputatilor in sedinta comuna in data 07.06.2010.

Situația de fapt

Birourile Permanente reunite ale Senatului și Camerei Deputaților au fost sesizate în ziua de 31.05.2010 asupra proiectului de lege stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar venit de la Guvern. În data de 07.06.2010 Guvernul își angajează răspunderea în fața Parlamentului pentru proiectul de lege sus menționat, iar în data de 16.06.2010 acesta este depus la secretariatul general pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii.

Astfel, în opinia noastră, prevederile Legii stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar pentru care Guvernul României, prin primul ministru Emil Boc, și-a asumat răspunderea în plenului Parlamentului în data de 07.06.2010, sunt neconstituționale din considerentele pe care le vom expune în cele ce urmează:

Art.1 alin. (3) din Constituția României precizează că „România este stat de drept ...”, iar art. 5 precizează că „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar încalcă definițiile fundamentale mai sus citate întrucât derogă la principiile constituționale și de la alte norme legale peste care nu se poate trece.

I. Gresita motivare prin invocarea art. 53 din Constitutia Romaniei

Art. 53 alin. (1) și alin. (2) din Constitutie - (Interzicerea restrângerii exercitiului unor drepturi sau libertăți) - (1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertati poate fi restrans numai prin lege si numai daca se impune, dupa caz, pentru: apararea securitatii nationale, a ordinii, a sanatatii ori a moralei publice, a drepturilor si a libertatilor cetatenilor; desfasurarea instructiei penale; prevenirea consecintelor unei calamitati naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusa numai daca este necesara intr-o societate democratica. Masura trebuie sa fie proportionala cu situatia care a determinat-o, sa fie aplicata in mod nediscriminatoriu si fara a aduce atingere existentei dreptului sau a libertatii.

Potrivit unei opinii exprimate în literatura de specialitate, „art.53 din Constituție oferă o soluție juridică pentru adaptarea regimului juridic general de garantare a drepturilor și libertăților fundamentale la realitățile vieții sociale, economice și politice în permanentă schimbare. Pentru ca autoritățile publice să-ți poată îndeplini misiunile chiar și în situații excepționale, fără a renunța la protecția juridică a drepturilor și libertăților, art. 53 permite restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți, dar numai condiționat cu titlu de excepție”.

„Restrângerea exercițiului unor drepturi poate opera doar în una dintre ipotezele exhaustive enumerate de art. 53 din Constituție. Altfel spus, Constituția limitează posibilitatea de intervenție a legii doar în acele situații în care concilierea unor interese deopotrivă imperative trebuie realizată fără a afecta substanța niciunua dintre ele” (Ioan Muraru și E. S. Tanasescu; Autori: D. Apostol Tofan, F. A. Baias, V. M. Ciobanu, V. Cioclei, I. Condor, A. Crisu, S. Deaconu, A. Popescu, S. Popescu, B. Selejan Gutan, M. Tomescu, V. Vedinas, I. Vida, C. Zamsa-Constitutia Romaniei, comentariu pe articole, Editura C.H.Beck, Bucuresti 2008, p. 530 și p. 539).

Față de cele arătate, apreciem că, fără a exista o declarație în sensul existenței unei stări excepționale, Guvernul României, prin normele instituite, urmărește să impună restrângerea unor drepturi fundamentale, deși, după cum se poate constata, România se află într-o situație normală de organizare și funcționare a statului.

Totodată, apreciem că motivele invocate în luarea măsurilor anunțate de Guvernul României (criza economică, cuantumul ridicat al cheltuielilor publice etc.), nu sunt anume prevăzute de prevederile art. 53 din Constituție și în nici un caz nu pot fi asimilate situațiilor excepționale menționate de textul legii fundamentale.

În ce privește așa zisele măsuri excepționale care se justifică a fi luate în situația actuală, precizăm următoarele:

Potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, "Starea de asediu și starea de urgență privesc situații de criză ce impun măsuri excepționale care se instituie în cazuri determinate de apariția unor pericole grave la adresa apărării țării și securității naționale, a democrației constituționale ori pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea urmărilor unor dezastre."

Conform art. 2 din actul normativ invocat, "Starea de asediu reprezintă ansamblul de măsuri excepționale de natură politică, militară, economică, socială și de altă natură aplicabile pe întreg teritoriul țării ori în unele unități administrativ-teritoriale, instituite pentru adaptarea capacității de apărare a țării la pericole grave, actuale sau iminente, care amenință suveranitatea, independența, unitatea ori integritatea teritorială a statului, în cazul instituirii stării de asediu se pot lua măsuri excepționale aplicabile pe întreg teritoriul țării ori în unele unități administrativ-teritoriale."

Potrivit art. 3 din același act normativ, "Starea de urgență reprezintă ansamblul de măsuri excepționale de natură politică, economică și de ordine publică aplicabile pe întreg teritoriul țării sau în unele unități administrativ-teritoriale care se instituie în următoarele situații: a) existența unor pericole grave actuale sau iminente privind securitatea națională ori funcționarea democrației constituționale; b) iminența producerii ori producerea unor calamități care fac necesară prevenirea, limitarea sau înlăturarea, după caz, a urmărilor unor dezastre."

În conformitate cu prevederile art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 1/1999, „Pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, exercițiul unor drepturi și libertăți fundamentale poate fi restrâns, cu excepția drepturilor omului și libertăților fundamentale prevăzute la art. 3², numai în măsura în care situația o cere și cu respectarea art. 53 din Constituția României, republicată."

Față de dispozițiile legale mai sus citate, considerăm că în România nu poate fi vorba de o stare de urgență sau de o stare de asediu, astfel încât nu se poate pune în discuție restrângerea drepturilor constituționale vizate de Guvernul României.

Restrângerea drepturilor din perspectiva unei simple utilități publice nu poate fi de asemenea acceptată. În acest sens, precizăm că în jurisprudența sa, Curtea europeană a decis că atunci când vine vorba despre măsuri derogatorii, cu caracter excepțional, statul trebuie să acționeze astfel încât să fie protejate valorile

enumerated de art. 15 din Convenție și nu o oarecare utilitate publică (Cauza Lawles contra Republica Irlanda).

Potrivit art. 2 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 544/2004 a contenciosului administrativ interes legitim public (în accepțiunea Curții europene „utilitate publică”) este cel care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice.

Cauzele invocate (diminuarea deficitului bugetar și reechilibrarea bugetului statului) pentru care se impune micșorarea veniturilor salariale sau ale pensiilor plătite din fonduri publice, nu subzidă, acestea gășindu-se în contradicție cu interesul public de care Guvernul României încearcă să se prevaleze.

De-a lungul timpului, Curtea Constituțională a facut o analiza a limitelor ce pot fi aduse diferitelor drepturi și libertăți fundamentale, avându-se ca punct de reper, alături de dispozițiile constituționale, atât dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cât și jurisprudența Curții de la Strasbourg. Curtea, oprindu-se asupra limitelor stabilite de Convenție în ceea ce privește posibilitatea ingerinței statului în exercitarea unor drepturi sau libertăți, a statuat că, în virtutea dispozițiilor art. 20 alin.(1) din Constituție, aceste prevederi ale Convenției constituie un criteriu de interpretare și aplicare a dispozițiilor constituționale care reglementează restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. În consecință, acestea sunt esențiale pentru determinarea constituționalității unei dispoziții legale, al cărei conținut trebuie interpretat în concordanță cu norma internațională. Prin Decizia nr. 54/2000, Curtea a arătat că, potrivit jurisprudenței constante a Curții de la Strasbourg, restrângerea impusă trebuie să fie prevăzută de lege și să reprezinte o măsură necesară într-o societate democratică.

Accentuând, prin mai multe decizii ale sale, importanța acestor criterii pentru o justă stabilire a limitelor ce pot fi aduse unor drepturi sau libertăți, Curtea a influențat însăși concepția legiuitorului constituent cu privire la necesitatea introducerii unor noi elemente de apreciere a legitimității intervenției statului, prevăzând în art. 53 al Constituției revizuite că: „Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o

societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și **fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.**

Apreciem că România nu se află în niciuna din situațiile vizate de textul constituțional, astfel că nu se justifică sub nicio formă restrângerea unui drept legal dobândit și că, pe de altă parte, aceste măsuri sunt în totală contradicție cu prevederile constituționale.

În Decizia nr. 1414/2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 796 din 23 noiembrie, cu referire la acest aspect, Curtea reține: “Se impune subliniat însă faptul că de esență legitimității constituționale a restrângerii exercitiului unui drept sau al unei libertăți **este caracterul exceptional și temporar** al acesteia. Într-o societate democratică, regula este cea a exercitării neîngradite a drepturilor și libertăților fundamentale, restrângerea fiind prevăzută ca excepție, **dacă nu există o altă soluție pentru a salva valoarea statului care sunt puse în pericol.** Este sarcina statului să găsească soluții pentru contracararea efectelor crizei economice, printr-o politică economică și socială adecvată. Diminuarea veniturilor personalului din autoritățile și instituțiile publice (în cazul de față și al pensiilor, precum și al altor ajutoare) nu poate constitui, pe termen lung, o măsură proporțională cu situația invocată de initiatorul proiectului de lege. Dimpotrivă, eventuala intervenție legislativă în sensul prelungirii acestor măsuri poate determina efecte contrare celor vizate, în sensul tulburării bune funcționări a instituțiilor și autorităților publice.”

Or, în cazul de față, **EXISTĂ** multiple alte soluții care, puse în practică, ar putea contracara efectele crizei prin care trece România în acest moment. Pentru exemplificare, enumerăm: scăderea cotei unice de impozitare de la 16 la 10%; deduceri fiscale suplimentare pentru investiții, în cote de până la 50% din profitul impozabil; reducerea TVA de la 19 la 15%; scăderea contribuțiilor sociale cu până la 50%, pentru a reduce costurile cu forța de muncă și pentru a stimula angajatorii să creeze noi slujbe pentru români; reduceri pentru plata la termen sau anticipată a impozitelor; extinderea plății online a tuturor obligațiilor bugetare; întărirea domniei legii prin tratament financiar egal pentru toți actorii existenți pe piață, inclusiv statul; statul să gestioneze cât mai puțin din banii pe care societatea îi produce (adoptarea unei legi organice, care să prevadă că

bugetul nu poate depăși 25% din PIB. De asemenea, să prevadă imposibilitatea legală ca Guvernul să acumuleze deficite bugetare pentru doi ani consecutivi, dincolo de plafonul de 3% înscris în Pactul de Stabilitate și Creștere al UE); diminuarea substanțială a poverii sectorului public asupra economiei (prin *dereglementare, debirocratizare și descentralizare*, atât la nivel decizional, cât și financiar); reducerea cheltuielilor bugetare concomitent cu o reforma profundă a statului; în domeniul achizițiilor publice - eliminarea sistemului clientelar, sistem transparent de licitații și lucrări publice executate rapid, în parteneriat public-privat; o dereglementare pe piața financiar-bancară; liberalizarea sistemului de reglementare a instituțiilor de credit, pentru a stimula apariția caselor de economii și a altor instituții financiare nebancare; adoptarea monedei euro și nu monetizarea pe căi ocolite a deficitelor guvernamentale. Adoptarea mai rapidă a euro ar aduce României avantaje certe, în special pe fondul crizei economice și a unei semnificative datorii (private) în valută, ceea ce amplifică riscurile de curs valutar. Economia reală a „adoptat” moneda unică „de facto”, în proporție de cca. 80%, având în vedere că prețurile multor produse și servicii se raportează la euro, iar peste jumătate din creditele bancare sunt în valută, cu dobânzi de până la trei ori mai reduse.

În consecința, invocarea luării unor măsuri excepționale, în baza articolului sus enunțat, ca temei legal/constitucional pentru actul normativ în cauză este total neavenită. Invocarea siguranței naționale ca temei al restrângerii unor drepturi contravine însuși conceptului de siguranța națională prevăzut de art. 1 din Legea nr. 51/1991, care, definind această noțiune, fixează una dintre componentele sale - asigurarea unui climat de exercitare neîngrădită a drepturilor, libertăților cetățenilor, adică exercitarea lor plină și nu îngrădirea acestora.

Siguranța națională ar trebui să privească întreaga națiune română și nu doar o parte a ei, respectiv categoriile de pensionari anterior enumerate; totodată, aplicarea art. 53 din Constituție vizează îngrădirea temporară și precis delimitată a exercițiului unor drepturi și nu înlăturarea lor, totală sau parțială. Siguranța națională nu poate privi reducerea salariilor și a pensiilor, decât dacă Guvernul își preconstituie un cadru legal pentru reprimarea eventualelor revolte sociale. Numai în acest sens poate fi interpretată invocarea Hotărârii CEDO din 1.07.1961 privind cauza *Lawless c/ Irlandei*, care are în

vedere restrângerea exercițiului drepturilor fundamentale pe timp de război, scopul acestora fiind acela de a salva democrația și nu de a o înăbuși. Dealtfel, niciun stat afectat de criza economică, care a procedat la reducerea veniturilor nu a invocat motive de siguranță și securitate națională. Criza economică nu a constituit și nu poate constitui temei al restrângerii drepturilor democratice.

Se arată în motivarea aplicării acestui text, siguranța națională și securitatea națională, încercându-se prin aceasta, aplicarea principiilor care reglementează aceste două instituții. Este de observat că siguranța națională este reglementată prin Legea nr. 51/21.07.1991, iar securitatea națională este reglementată prin Strategia de securitate națională a României, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 36/18.12.2001.

Însă, situația de criză nu se regăsește în niciunul dintre elementele care definesc aceste două instituții. Atât în legea privind siguranța națională a României cât și în Strategia de securitate națională sunt vizate chestiuni ce țin de independența, integritatea și suveranitatea statului, precum și de creștere/relansare economică, aceasta din urmă fiind prevăzută ca obligație a statului în vederea înlăturării stării de sărăcie a populației.

Drepturile și libertățile susceptibile de a fi restrânse, prin aplicarea art. 53 din Constituție, sunt drepturi nepatrimoniale, opozabile tuturor și nu drepturi patrimoniale opozabile *inter partes*, adică statului. Prin restrângerea exercitării drepturilor și libertăților, în considerentul art. 53 din Constituție, nu trebuie să se urmărească cauzarea unui prejudiciu patrimonial, așa cum încearcă Guvernul să procedeze prin aplicarea măsurilor de reducere. După înlăturarea măsurilor de restrângere, drepturile se regăsesc în patrimoniul persoanelor vizate, în integralitatea lor. În acest sens, Guvernul nu a garantat că diminuările pensiilor vor fi restituite la încetarea stării care a determinat măsura respectivă, generată de criză, a cărei limitare în timp nici nu este stabilită.

În mod fundamental greșit este invocată Decizia 1414/2009 a Curtii Constitutionale a României, deoarece obiectul excepției de neconstituționalitate ridicat în acea cauză viza regimul cumulului pensiilor cu veniturile salariale.

Cu toate că Guvernul recunoaște existența crizei la nivel mondial, atât în privința cauzelor, cât și a efectelor ei, încearcă să particularizeze acest fenomen la nivelul României, prin sugerarea ideii că principalii vinovați de apariția acestei crize sunt

pensionarii, prin pensiile pe care aceștia le-au dobândit în condiții de deplină legalitate, precum și salariații din sistemul bugetar.

Măsurile invocate de Guvern vizează, în realitate, reglementarea efectelor aplicării actelor normative în discuție, pe care le supune dispozițiilor legale privitoare la siguranța și securitatea națională, înțelegând prin aceasta și măsurile de constrângere cu caracter excepțional și nu diminuarea temporară a unor drepturi, justificate de existența crizei. Este adevărat că măsuri de reducere s-au aplicat în toate statele europene, însă niciunul dintre acestea nu au justificat luarea măsurilor pe criterii de securitate și siguranță națională. Este de datoria Guvernului să găsească reglementarea legală care permite diminuarea unor drepturi pe timp de criză și nicidecum să apeleze, în necunoștință de cauză, la prevederi constituționale care nu au legătură cu cazul în discuție.

În consecință, criza economică nu poate constitui un pretext de a îngredire a unor drepturi și libertăți fundamentale, protejate constituțional și mai larg, la nivel internațional.

II. *Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar* INCALCA art. 47 alin. (1) și alin. (2) - (Dreptul la trai decent și la pensie) - (1) Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent. (2) Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de somaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege. Cetățenii au dreptul și la măsuri de asistență socială, potrivit legii.

Prin simplul fapt că suntem oameni, ar trebui să fim egali în drepturi, fără privilegii și fără discriminări, iar această egalitate ar trebui să se traducă și prin asigurarea și garantarea unui anumit nivel de trai care să corespundă, cel puțin, unor minime standarde de viață, cu precădere de natură materială. Nașterea acestui drept s-a produs urmare a adoptării de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în anul 1966, a Pactului internațional referitor la drepturile economice, sociale și culturale. Declarația Universală a Drepturilor Omului definește dreptul la un nivel de viață suficient - „orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale,

bunăstării proprii și a familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea și locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale, are dreptul la asigurarea de șomaj, de boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa”. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale a reluat aceasta sintagma, dar toate statele părți la Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și politice au recunoscut dreptul oricărei persoane la un nivel de suficient atât pentru ea, cât și pentru familia sa. Statele s-au obligat a adopta măsurile convenite pentru a asigura realizarea acestui drept, recunoscând importanța esențială a cooperării internaționale liber consimțite în acest sens.

Stipularea prin documente internaționale, precum și prin constituții a acestui drept creează obligația statului de a asigura dreptul persoanei și familiei sale dacă nu la un nivel de trai decent, cel puțin la un nivel de trai suficient. În România, stat care a consacrat prin Constituție dreptul la un trai decent, nu suficient, putem observa ca unii dintre cetățeni au considerat necesar să recurgă la măsuri extreme, precum greva foamei, autoincendiere, tentative „publice” de sinucidere, pentru a atrage atenția asupra situațiilor lor disperate (persoane ramase fara locuri de munca in urma disponibilizarilor, fara locuinte in urma retrocedarilor etc.). Aplicarea masurilor “de criza” cuprinse in Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor vor avea un impact foarte puternic asupra nivelului de trai a persoanelor vizate in mod direct de acestea.

În literatura de specialitate s-a arătat că prin conținutul său, dreptul la un nivel de trai decent include dreptul cetățeanului la condiții rezonabile de viață care să-i asigure lui și familiei sale un trai civilizat decent. (M. Constantinescu, A. Iorgovan, I. Muraru, E.S. Tănăsescu - Constituția României revizuită, comentarii și explicații, pg. 97-99).

În concepția Organizației Națiunilor Unite, se regăsește ideea necesității eforturilor interne ale fiecărui stat în cooperare cu celelalte state ce alcătuiesc comunitatea internațională, pentru a crea condiții rezonabile de viață.

Prin convențiile și acordurile europene se urmărește ameliorarea nivelului de trai și promovarea bunăstării sociale în statele membre.

În România, în situația în care măsurile cuprinse în actul normativ al Guvernului ar ajunge să fie puse în practică, nivelul de trai ai persoanelor care primesc salarii și pensii de la bugetul de stat ar fi drastic afectat. Măsurile instituite ar putea deveni tragice pentru unii dintre aceștia, și în mod special pentru cei care au venituri extrem de mici (pensionarii și cei care au venitul minim garantat pe economie în ce privește salariile).

III. Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar INCALCA art. 44 din Constituția României – **Dreptul de proprietate privată**

(1) Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege. (2) **Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. (...)** (3) Nimeni nu poate fi expropriat **decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.** (4) Sunt interzise naționalizarea sau orice alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței sociale, etnice, religioase, politice sau de altă natură discriminatorie a titularilor.

Pensia, atât ca drept în sine, cât și ca element al proprietății private, reprezintă o creanță asupra statului pe care acesta este obligat să o plătească și s-o ocrotească. Prin diminuarea brutală, abuzivă a cunatumului pensiilor legal stabilite proprietatea nu este apărată, ci este pur și simplu jefuită de însuși statul român, care în acest mod refuză dictatorial să își achite creanțele.

Dispozițiile criticate contravin articolului privitor la **protecția proprietății** din Protocolul 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, la care România este parte. Astfel, „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le considera necesare pentru a reglementa folosința

bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”.

Referitor la textul menționat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că **noțiunea de „bun” acoperă și dreptul unei persoane asupra unei creanțe**, inclusiv a uneia de natură salarială; dreptul de a fi beneficiarul unei prestații sociale pentru persoanele fără nici un venit; dreptul la o pensie de bătrânețe; dreptul la o pensie pentru văduvi (Hotărârea pronunțată în cauza Rafinăriile grecești Stran și Stratis Andreatis; Hotărârea Gaygusuz; Hotărârea Buchen, Hotărârea Willis). Aceeași Curte a statuat că **noțiunea de „bun” are un înțeles foarte cuprinzător, el înglobând orice interes al unei persoane de drept privat, care are o valoare economică**. Curtea a amintit ca notiunea de “bunuri” continuta de art.1 din Protocolul nr. 1 poate acoperi atat “ bunurile actuale” cat si valori patrimoniale, inclusiv creante in baza carora se poate pretinde cel putin o “speranță legitimă” pentru a obține utilizarea efectivă a unui drept de proprietate.

Totodată, dispozițiile criticate contravin și prevederilor art. 44 alin. 1 din Constituție, de unde reiese că dreptul de proprietate și creanțele asupra statului sunt garantate. În domeniul de aplicare a textului constituțional intră orice creanță asupra statului deci și salariile și pensiile plătite din bugetul de stat.

IV. Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar INCALCA art. 11 alin. (2) – (Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern, art. 20 alin. (1) și (2) - (Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte și dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile), art. 148 alin. (2) și (4) – (Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare și Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la

indeplinire a obligatiilor rezultate din actul aderarii si din prevederile alineatului (2). –

RESPECTAREA UNOR ACTE INTERNATIONALE IN MATERIA DREPTURILOR OMULUI

Prin dispozițiile coroborate ale art.11 alin. (2) și art. 20 alin. (2) din Constituție, conform cărora „Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern”, iar în cazul în care „există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale”, aceste dispoziții convenționale au dobândit un statut aparte, fiind situate, în ierarhia actelor normative, pe o treaptă echivalentă Legii supreme și având preeminență asupra prevederilor interne, în măsura în care, așa cum dispune Constituția României revizuită, reglementările interne nu conțin dispoziții mai favorabile. Astfel, așa cum au recunoscut și reputați juristi români de talie internațională, țara noastră și-a îmbogățit în ultimii ani ansamblul modalităților de protecție acordate drepturilor și libertăților persoanelor. În acest demers se înscrie și semnarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale la 7 octombrie 1993, zi în care România devenea membru al Consiliului Europei. Prin ratificarea Convenției și a Protocoloalelor adiționale, România a recunoscut oricărei persoane aparținând jurisdicției sale drepturile și libertățile consacrate de acest instrument.

În numeroase alte rânduri, instanța de contencios constituțional a ținut să sublinieze caracterul obligatoriu al prevederilor Convenției în ansamblul reglementărilor legale aplicabile în țara noastră. Prin Decizia nr.146/2000, Curtea Constituțională sublinia că: „ratificarea de către România a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, a făcut ca această convenție să facă parte din dreptul intern, situație în care raportarea la oricare dintre textele sale este supusă aceleiași regim cu cel aplicabil raportărilor la dispozițiile din Legea fundamentală. Curtea constată, de asemenea, că această interpretare este în deplin acord cu dispozițiile art. 20 din Constituție [...]”

Insa Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar – din punct de vedere al actelor internaționale la care România este parte:

- art. 1 alin. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție (20.03.1952) privind protecția proprietății (“Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional). **A reduce pensia atribuită unui pensionar reprezintă o nesocotire gravă a dreptului de proprietate (CEDO, 2002, cauza Buchen contra Cehiei);**

- art. 2 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice (“1. Statele părți la prezentul Pact se angajează să respecte și să garanteze tuturor indivizilor care se găsesc pe teritoriul lor și țin de competența lor drepturile recunoscute în prezentul Pact, fără nici o deosebire, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare. 2. Statele părți la prezentul pact se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nici o discriminare întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau orice altă împrejurare”);

- art. 1 punctele 2 și 4, art. 20, 23 și art. 24 din Carta Socială Europeană din 3 mai 1996;

- art. 6 din Tratatul Uniunii Europene¹ - “(1) Uniunea recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000, astfel cum a fost adaptată la 12 decembrie 2007, la Strasbourg, care are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor. Dispozițiile cuprinse în cartă nu extind în niciun fel competențele Uniunii astfel cum sunt definite în tratate. Drepturile, libertățile și principiile prevăzute în cartă se interpretează în conformitate cu dispozițiile generale din titlul VII al Cartei privind interpretarea și punerea sa în aplicare și cu luarea în considerare în mod corespunzător a explicațiilor menționate în Cartă, care prevăd izvoarele acestor dispoziții.

¹ A se vedea versiunea consolidată a Tratatului privind U.E., 9.5.2008.

(2) Uniunea aderă la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Competențele Uniunii, astfel cum sunt definite în tratate, nu sunt modificate de această aderare.

(3) Drepturile fundamentale, astfel cum sunt garantate prin Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și astfel cum rezultă din tradițiile constituționale comune statelor membre, constituie principii generale ale dreptului Uniunii.”

Prevederile criticate contravin și art. 15 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale. Astfel, potrivit textului menționat la paragrafele: 1. „În caz de război sau de alt pericol public ce amenință viața națiunii, orice înaltă parte contractantă poate lua măsuri care derogă de la obligațiile prevăzute de prezenta convenție, în măsura strictă în care situația o cere și cu condiția ca aceste măsuri să nu fie în contradicție cu alte obligații care decurg din dreptul internațional. 2. Dispoziția precedentă nu îngăduie nici o derogare de la art. 2, cu excepția cazului de deces rezultând din acte licite de război, și nici de la art. 3, art. 4 paragraful 1 și art. 7. 3. Orice înaltă parte contractantă ce exercită acest drept de derogare îl informează pe deplin pe secretarul general al Consiliului Europei cu privire la măsurile luate și la motivele care le-au determinat. Aceasta trebuie, de asemenea, să informeze pe secretarul general al Consiliului Europei și asupra datei la care aceste măsuri au încetat a fi în vigoare și de la care dispozițiile convenției devin din nou deplin aplicabile”.

Textul Convenției instituie o clauză derogatorie, în temeiul căruia un stat poate stabili (aprecia) dacă se află într-una dintre situațiile excepționale enumerate de acesta. Art. 18 din Convenție instituie obligația suplimentară de a nu abuza de posibilitatea ce le-a fost oferită și de a o utiliza doar în scopurile pentru care ea a fost prevăzută.

Invocarea dispozițiilor art. 15 din Convenție trebuie să privească o situație cu totul excepțională, statul român, cum este cazul nostru, neputând dispune de prevederi arbitrare în materie. Guvernul României nu a arătat care sunt situațiile excepționale, acceptate atât de Constituția României cât și de tratatele și convențiile

internaționale la care România este parte, care justifică suprimarea drepturilor vizate de normele criticate.

În plus, am constatat că Guvernul României nu a respectat cerința impusă de art. 15 pct. 3 din Convenție, în sensul că, acesta nu a informat secretarul general al Consiliului Europei cu privire la măsurile luate și la motivele care le-au determinat, și cu atât mai puțin cu privire asupra datei la care măsurile încetează să mai fie în vigoare.

În literatura de specialitate, s-a apreciat că reglementările detaliate, riguroase și extrem de stricte ale documentelor internaționale în materia drepturilor omului conduc la concluzia că restrângerea unor drepturi este tolerată la nivel internațional doar în situații excepționale, în condiții stricte și numai compatibile cu standardele democrației (Ioan Muraru și E. S. Tanasescu; Autori: D. Apostol Tofan, F. A. Baias, V. M. Ciobanu, V. Cioclei, I. Condor, A. Crisu, S. Deaconu, A. Popescu, S. Popescu, B. Selejan Gutan, M. Tomescu, V. Vedinas, I. Vida, C. Zamsa-Constitutia Romaniei, comentariu pe articole, Editura C.H.Beck, Bucuresti 2008, p. 531).

Având în vedere cel arătate, considerăm că scăderea veniturilor salariilor și a pensiilor plătite din venituri bugetare constituie o măsură care contravine prevederilor invocate din Legea fundamentală, pactelor și tratatelor privitoare la drepturile omului și la care România este parte.

*V. Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar INCALCA **art. 53 alin. (2)**. Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod NEDISCRIMINATORIU și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.*

Conform prevederilor prezentei legi, exista o serie de categorii de bugetari care este exceptată de la măsura reducerii salariale. Astfel, salariații entităților care funcționează sub forma societăților comerciale cu capital de stat, a regiilor autonome, subvenționate de la bugetul de stat, nu intra sub incidența prezentei legi. Ori după cum

am mentionat deja, restrângerea exercițiului unor drepturi poate opera doar într-una dintre ipotezele exhaustive enumerate de art. 53 din Constituție

Astfel Metrorex S.A. având ca unic acționar statul român prin Ministerul Transporturilor, și beneficiara a unei subvenții anuale consistente de la bugetul de stat nu se afla printre entitățile ce intra sub incidența legii. În condițiile în care, societatea sus-mentionată înregistrează pierderi financiare importante, singura modalitate de supraviețuire fiind subvenția de la bugetul de stat, considerăm exceptarea acesteia de la prevederile legii ca fiind discriminatorie față de celelalte categorii de bugetari, încălcând astfel prevederile constituționale.

Lista de astfel de societăți poate continua, exemple concrete fiind, Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "C.F.R. Călători"-S.A. societate care beneficiază de subvenții substanțiale de la bugetul de stat.

VI. Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar **INCALCA JURISPRUDENTA CEDO**

În sprijinul celor susținute de anterior, invocăm și câteva spete selectate din jurisprudența CEDO:

- cauza *Gaygusuz versus Austria* (1996), în care Curtea a decis că "pensia constituie un drept patrimonial în sensul articolului 1 din Protocolul 1 al Convenției pentru drepturile omului și se constată o discriminare în sensul articolului 14, dacă lipsește o justificare obiectivă rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului reclamantului".
- cauza *Stubbings ș.a. versus Marea Britanie*, în care Curtea a decis că "există discriminare în sensul articolului 14 al Convenției atunci când persoane aflate în situații identice sau comparabile se bucură de un tratament preferențial unele față de altele".
- cauza *Akdejeva versus Letonia* (2007), în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a obligat statul leton la despăgubiri, stabilind că a fost încălcat articolul 6 din Convenția drepturilor omului și articolul 1 din Protocolul 1, în cazul în care se procedează la recalcularea în minus a pensiei, dat fiind că este vorba despre un drept câștigat.

- **cauza Muller versus Austria, precum și în numeroase alte spețe similare, s-a decis constant în sensul că "o reducere substanțială a nivelului pensiei ar putea fi considerată ca afectând substanța dreptului de proprietate și chiar a însuși dreptului de a rămâne beneficiar al sistemului de asigurare la bătrânețe".**

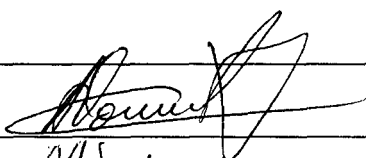
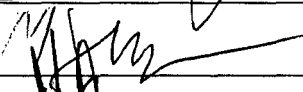
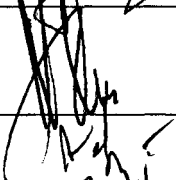
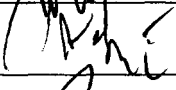
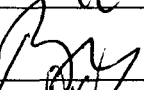

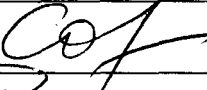
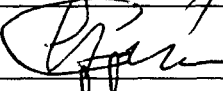
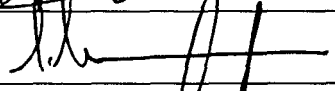

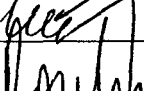
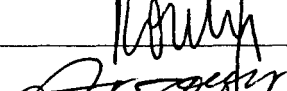
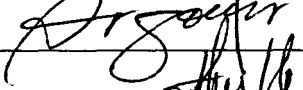
O discuție aparte a fost făcută la nivelul CEDO și la cel al Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra noțiunilor de "bun patrimonial" și de "speranță legitimă". "În conformitate cu articolul 14 din Convenția pentru interzicerea discriminării și articolul 1 din Protocolul 1 referitor la protecția proprietății, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că «noțiunea de bun înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are valoare economică, astfel încât dreptul la pensie și, evident, dreptul la salariu sunt asimilate dreptului de proprietate» (cauza Buchen versus Cehia). Din această perspectivă, apare ca fiind evident că pensia, așa cum este în prezent reglementată și având cuantumul stabilit prin lege, constituie un «drept de proprietate» în sensul Convenției și a Protocoloalelor adiționale, iar reducerea prin recalculare a acestui drept ar echivala cu o expropriere".

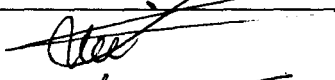
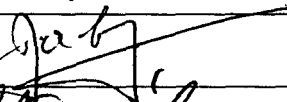
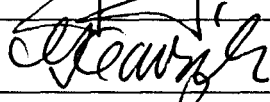
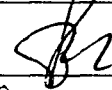
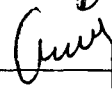

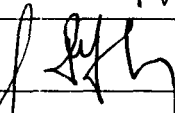
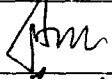
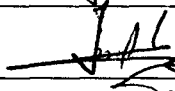

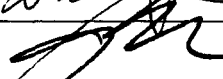
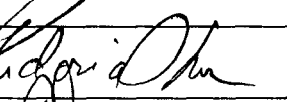
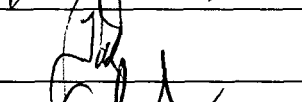
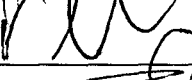

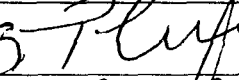
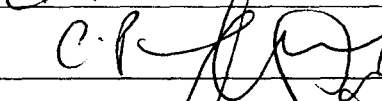
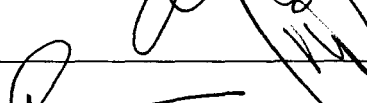
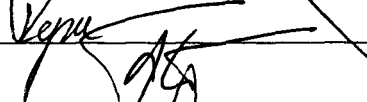
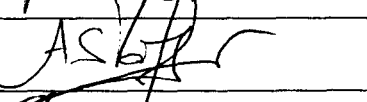

Referitor la înțelesul noțiunii de "speranță legitimă", ei arată că s-a statuat în numeroase soluții pe spețe că această noțiune trebuie înțeleasă și interpretată ca avându-și temeiul în dreptul cetățeanului la coerență și siguranță legislativă, astfel ca, în temeiul legii, acesta să își poată valorifica, păstra și apăra drepturile. Cu alte cuvinte este vorba de concretizarea principiului constituțional, propriu oricărui stat de drept, privind supremația legii. Orice persoană care muncește are o firească «speranță legitimă» privind stabilitatea și coerența legislativă, astfel încât să poată beneficia neîngrădit de drepturile legal dobândite privind pensia cuvenită. La începerea carierei, tânărul are în parțială compensare, «speranța legitimă» izvorâtă din lege, că va fi enumerat la un nivel corespunzător rolului, dificultății și importanței sociale a muncii sale, precum și că la finalul unei cariere, statul îi va asigura o pensie de asemenea stabilă și corespunzătoare.

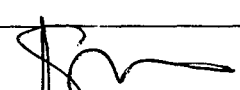
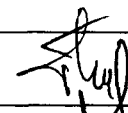
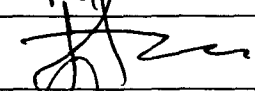
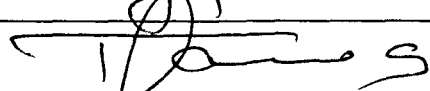

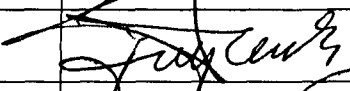

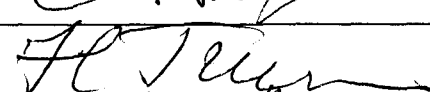
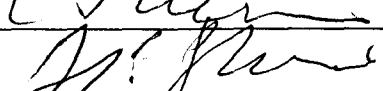
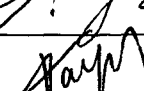
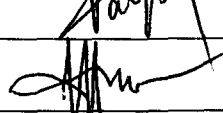
Asadar, Legea privind stabilirea unor măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugeta INCALCA si nesocotește noțiuni de principiu și de esență ale civilizației juridice europene, ce sunt de multă vreme, amplu și repetat, clarificate și încetățenite la nivelul CEDO și al Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Ca atare, fata de cele invederate, va rugam sa constatati ca aceasta lege **este, in integralitatea ei, NECONSITUTIONALA.**

Tabel de semnături pentru susținerea sesizării Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea Legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar

NR. CRT.	Deputat PNL	
1.	Adomniței Cristian	
2.	Almajanu Marin	
3.	Atanasiu Teodor	
4.	Berci Vasile	
5.	Buda Viorel	
6.	Budurescu Daniel	
7.	Buican Cristian	
8.	Calimente Mihăiță	
9.	Cazan Mircea	
10.	Cherecheș Cătălin	
11.	Chițoiu Daniel	
12.	Chiuariu Tudor	
13.	Cristian Horia	
14.	Dobre Ciprian	
15.	Dobre Victor Paul	
16.	Donțu Aurel Mihai	
17.	Dragomir Gherghe	
18.	Dumitrică George	

19.	Fenechiu Relu	
20.	Gabor Gheorghe	
21.	Gavrilescu Grația	
22.	Gerea Dominic Andrei	
23.	Gorghiu Alina	
24.	Holban Titi	
25.	Horj Pavel	
26.	Irimescu Mircea	
27.	Jolța Nicolae	
28.	Lupu Mihai	
29.	Motreanu Dan	
30.	Nicolăescu Eugen	
31.	Orban Ludovic	
32.	Palăr Ionel	
33.	Palașcă Viorel	
34.	Pieptea Cornel	
35.	Plăiașu Gabriel	
36.	Pocora Cristina	
37.	Pop Virgil	
38.	Popa Marius Octavian	
39.	Popescu Tăriceanu Călin	
40.	Săftoiu Adriana	
41.	Săpunaru Nini	

42.	Scutaru George	
43.	Stroe Ionuț Marian	
44.	Stroe Radu	
45.	Știrbu Gigel	
46.	Taloș Gheorghe Mirel	
47.	Tușa Diana Adriana	
48.	Țaga Claudiu	
49.	Țimpău Radu	
50.	Țintean Ioan	
51.	Țurcanu Florin	
52.	Uioreanu Horea Dorin	
53.	Varga Ana Lucia	
54.	Voicu Mihai	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. - (1) Cuantumul brut al salariilor/soldelor/indemnizațiilor lunare de încadrare, inclusiv sporuri, indemnizații și alte drepturi salariale, precum și alte drepturi în lei sau în valută, stabilite în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, se diminuează cu 25%.

(2) În situația în care, din aplicarea prevederilor alin. (1), rezultă o valoare mai mică decât valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, suma care se acordă este de 600 lei.

Art. 2. - (1) Se reduc cu 25% următoarele drepturi de natură salarială de care beneficiază personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare al acestora:

a) cuantumul drepturilor reprezentând salarizarea în valută și alte drepturi în valută și în lei ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate și, respectiv, ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prevăzute în anexa nr. V/3 la Legea nr. 330/2009 și în Hotărârea Guvernului nr. 837/1995 cu privire la criteriile de salarizare în valută și celelalte drepturi în valută și în lei ale personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare;

b) drepturile prevăzute la art. 104 alin. (3) și art. 107 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare;

c) cuantumul drepturilor specifice pentru activitățile desfășurate în instituțiile de apărare, ordine publică și siguranță națională, prevăzute în anexa nr. IV/2 la Legea nr. 330/2009 pct. 3 alin. (1) și (2), pct. 4 alin. (1), pct. 6, 8, 10, 11 și 12;

d) cuantumul compensației bănești, respectiv al alocației valorice pentru drepturile de hrană și, respectiv, valoarea financiară anuală a normelor de echipare, precum și valoarea financiară a drepturilor de echipament;

e) compensația lunară pentru chirie.

(2) Valoarea drepturilor/cheltuielilor cu asistența medicală, medicamente și proteze aferente personalului propriu, pentru care legislația în vigoare la data publicării prezentei legi prevede decontarea integral de la bugetul de stat, bugetele de asigurări sociale, bugetele locale sau, după caz, bugetele fondurilor speciale, se reduce cu 25%.

(3) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul alocațiilor de hrană acordate personalului încadrat în instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională pe perioada participării la misiunile prevăzute la art. 2 lit. a) - d) din Legea nr. 42/2004 privind participarea

forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare.

(4) Suma forfetară prevăzută la art. 38 alin. (1) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, destinată plății drepturilor bănești ale persoanelor angajate la birourile parlamentare ale deputaților și senatorilor, se diminuează cu 25%.

Art. 3. - (1) Prevederile art. 1 și 2 se aplică și personalului din cadrul Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private și Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

(2) Sumele rezultate prin reducerea drepturilor salariale pentru personalul prevăzut la alin. (1), precum și pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii se virează integral la bugetul de stat, potrivit mecanismului stabilit prin norme metodologice aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 4. - Prevederile art. 1 - 3 se aplică începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 5. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul indemnizației de șomaj stabilit în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și aflat în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care se stabilește ori se repune în plată după suspendare, potrivit prevederilor legale, ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, precum și drepturile bănești care se acordă lunar din bugetul asigurărilor pentru șomaj în funcție de cuantumul indemnizației de șomaj stabilită potrivit legii, se diminuează cu 15%.

Art. 6. - (1) Drepturile bănești prevăzute la art. 72, art. 73¹, art. 74 și art. 75 din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, care se stabilesc ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, se diminuează cu 15%.

(2) Convențiile încheiate în vederea acordării subvenției prevăzute la art. 78 din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, și aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi își produc efectele juridice până la expirarea termenului pentru care au fost încheiate.

Art. 7. - (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagma „pensie socială minimă garantată” se înlocuiește cu sintagma „indemnizație socială pentru pensionari”.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, nivelul indemnizației sociale pentru pensionari, acordată potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, aprobată prin Legea nr. 196/2009, nu va fi mai mică de 350 lei.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, nivelul indemnizației sociale pentru pensionari prevăzută la alin. (2) se stabilește anual, prin legile bugetare, și poate fi modificat, în raport cu evoluția indicatorilor macroeconomici și cu resursele financiare.

Art. 8. - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale nu mai contractează bilete de odihnă în anul 2010.

Art. 9. - (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul brut al pensiilor cuvenite sau aflate în plată, precum și indemnizația de însoțitor pentru pensionarii de invaliditate gradul I, se diminuează cu 15%.

(2) La determinarea cuantumului brut al pensiilor, precum și a indemnizației de însoțitor pentru pensionarii de invaliditate gradul I, ce vor fi stabilite sau acordate începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de pensie utilizată este de 622,9 lei.

Art. 10. - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi nu se mai acordă ajutoare sau, după caz, indemnizații la ieșirea la pensie, retragere sau la trecerea în rezervă.

Art. 11. - (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, în sistemul public de pensii, precum și în sistemele de pensii neintegrate

acestui, dispozițiile legale privind înscrierea la pensie anticipată și pensie anticipată parțială nu se mai aplică.

(2) Cererile de înscriere la pensie anticipată și pensie anticipată parțială, depuse în condițiile legii, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor soluționa cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data depunerii.

Art. 12. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul drepturilor bănești, acordate sau suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, sau din bugetul de stat, după caz, pentru persoanele disponibilizate prin concedieri colective, efectuate în condițiile prevăzute de actele normative enumerate la art. 16 alin. (1) lit. b) - f), cu excepția indemnizației de șomaj diminuate potrivit art. 5, aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care se repun în plată după suspendare, potrivit prevederilor legale, ulterior aceleiași date, se diminuează cu 15%.

Art. 13. - Cuantumul indemnizațiilor acordate în temeiul art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 7/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele care se află în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, se diminuează cu 15%. Dacă din calcul rezultă un quantum mai mic de 600 lei, se acordă 600 lei.

Art. 14. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi se reduc cu 25% următoarele categorii de drepturi:

a) cuantumul sprijinului statului pentru salarizarea personalului clerical și neclerical;

b) indemnizația lunară, prevăzută la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările ulterioare;

c) cuantumul indemnizațiilor acordate membrilor Academiei Române, membrilor Academiei Oamenilor de Știință din România,

membrilor Academiei de Științe Medicale din România și membrilor Academiei de Științe Tehnice din România.

Art. 15. - De la data intrării în vigoare a prezentei legi se reduc cu 15% următoarele drepturi:

a) cuantumul sprijinului material acordat urmașilor membrilor Academiei Române și urmașilor membrilor Academiei Oamenilor de Știință din România;

b) ajutorul lunar pentru soțul supraviețuitor, acordat în temeiul Legii nr. 578/2004 privind acordarea unui ajutor lunar pentru soțul supraviețuitor pensionar, cu modificările ulterioare;

c) indemnizația prevăzută de Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare;

d) indemnizațiile prevăzute de Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 16. - (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

a) art. 78 și art. 79 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 12 și 13 din Ordonanța Guvernului nr. 7/1998 privind unele măsuri de protecție socială a personalului militar și civil, care se vor aplica în perioada restructurării marilor unități, unităților și formațiunilor din compunerea Ministerului Apărării Naționale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 37/2001, cu modificările ulterioare;

c) art. 12 lit. a), b) și d), art.12¹ și art.12² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2002 privind industria de apărare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 44/2003, cu modificările și completările ulterioare;

d) art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 174/2006 privind unele măsuri de protecție socială a personalului disponibilizat din cadrul Regiei

Naționale a Pădurilor - Romsilva, prin concedieri colective, ca urmare a restituirii pădurilor către foștii proprietari, cu modificările ulterioare;

e) art. 7 lit. a) și c) și art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2006 privind protecția socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate ca urmare a restructurării și reorganizării unor societăți naționale, regii autonome, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat, precum și a societăților comerciale și regiilor autonome subordonate autorităților administrației publice locale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 171/2007, cu modificările și completările ulterioare;

f) art. 7 lit. a) și c) și art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 9/2010 privind măsuri pentru diminuarea consecințelor restructurării și reorganizării unor societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat din domeniul feroviar;

g) Legea nr. 482/2006 privind acordarea de trusouri pentru nou-născuți, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.028 din 27 decembrie 2006;

h) Ordonanța Guvernului nr. 5/2010 pentru modificarea art. III alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 3/2007 privind unele măsuri financiar-fiscale din domeniul protecției sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 29 ianuarie 2010;

i) Legea nr. 396/2006 privind acordarea unui sprijin financiar la constituirea familiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 892 din 2 noiembrie 2006;

j) art. 25 și 26 din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;

k) Legea nr. 315/2006 privind stimularea achiziționării de cărți sau de programe educaționale pe suport electronic, necesare îmbunătățirii calității activității didactice, în învățământul preuniversitar.

(2) Persoanele disponibilizate prin concedieri colective, efectuate în condițiile prevăzute de actele normative enumerate la alin. (1) lit. b) - f) ale căror drepturi de protecție socială acordate sau, după caz, suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, au fost stabilite până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și se află în plată sau se repun în plată după suspendare ulterior acestei date, beneficiază de aceste drepturi în condițiile

prevăzute de respectivele acte normative, astfel cum se aflau în vigoare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, diminuate cu 15%.

(3) Pentru nașterile survenite până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și pentru căsătoriile încheiate până la această dată, drepturile se stabilesc în condițiile actelor normative prevăzute la alin. (1) lit. g) - j) și se solicită la plată până cel târziu la data de 31 august 2010.

Art. 17 - (1) Prevederile art. 1 - 3 , art. 5, art. 6 alin. (1), precum și cele ale art. 9 -15 se aplică până la 31 decembrie 2010.

(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2011 se vor aplica politici sociale și de personal care să asigure încadrarea în nivelul cheltuielilor bugetare rezultate ca urmare a aplicării măsurilor de reducere a acestora adoptate în cursul anului 2010, în condițiile Legii - cadru nr. 330/2009, precum și cu respectarea prevederilor legii bugetului de stat și ale legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011.

Această lege a fost adoptată în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 7 iunie 2010.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Roberta Alma Anastase

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Mircea Dan Geoană

**București,
Nr.**